

1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 101, poz. 710), z dnia 17 października 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 93, poz. 836), oraz z dnia 14 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 43, poz. 421).

Prezes Rady Ministrów: *Switalski*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Stawoj Składkowski*

Minister Spraw Zagranicznych: *August Zaleski*

Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski*

Kierownik Ministerstwa Skarbu: *Ignacy Matuszewski*

Minister Sprawiedliwości: *St. Car*

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
St. Czerwiński

Minister Rolnictwa: *K. Niezabytowski*

Minister Przemysłu i Handlu: *E. Kwiatkowski*

Minister Komunikacji: *Kühn*

Minister Robót Publicznych: *Moraczewski*

Minister Pracy i Opieki Społecznej: *A. Prystor*

Minister Reform Rolnych: *Witold Staniewicz*

Minister Poczty i Telegrafów: *Boerner*

REGULAMIN

przewozu towarów pomiędzy stacjami kolei żelaznych na obszarach Rzeczypospolitej Polskiej i Wolnego Miasta Gdańska a portami Lewantu morzem przez port Konstanca.

Art. 1. Obszar ważności. Sposób przewozu.

Regulamin niniejszy stosuje się do przewozu towarów nadanych za bezpośrednim listem przewozowym-konosamentem na włączonych do taryfy stacjach — do portów Konstantynopol (Istanbul), Piraeus, Aleksandria, Haifa i Jaffa — tudzież na odwrót.

Przewóz towarów odbywa się między włączonymi do taryfy stacjami kolejowymi a portem Konstanca koleją żelazną, natomiast między portem Konstanca a portami Konstantynopol (Istanbul), Piraeus, Aleksandria, Haifa i Jaffa statkami Rumuńskiej Żeglugi Morskiej.

Art. 2. Ogólne warunki przewozu.

O ile regulamin niniejszy nie zawiera innych postanowień — obowiązują jako prawo umowne:

- a) postanowienia Berneńskiej Konwencji Międzynarodowej o przewozie towarów kolejami żelaznymi z 23 października 1924 r. oraz

664.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOMUNIKACJI z dnia 4 grudnia 1929 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami: Sprawiedliwości, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa w przedmiocie Regulaminu przewozu towarów pomiędzy stacjami kolei żelaznych na obszarach Rzeczypospolitej Polskiej i Wolnego Miasta Gdańska a portami Lewantu morzem przez port Konstanca.

Na mocy art. 4 p. 8 ustawy z dnia 12 czerwca 1924 r. w zakresie działania Ministra Kolei Żelaznych i o organizacji urzędów kolejowych (Dz. U. R. P. Nr. 57, poz. 580) oraz art. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 września 1926 r. w sprawie ustanowienia urzędu Ministra Komunikacji (Dz. U. R. P. Nr. 97, poz. 567) zarządza się co następuje:

§ 1. Dla bezpośredniej komunikacji towarowej lądowo-morskiej pomiędzy Polską a portami Lewantu wprowadza się Regulamin przewozu towarów pomiędzy stacjami kolei żelaznych na obszarach Rzeczypospolitej Polskiej i Wolnego Miasta Gdańska a portami Lewantu morzem przez port Konstanca w brzmieniu według załącznika do rozporządzenia niniejszego.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Komunikacji: *Kühn*

Minister Sprawiedliwości: *St. Car*

Minister Przemysłu i Handlu: *E. Kwiatkowski*

Minister Rolnictwa: *K. Niezabytowski*

Załącznik do poz. 664.

RÈGLEMENT DE TRANSPORT

pour l'expédition des marchandises entre les stations des chemins de fer situées sur le territoire de la République Polonoise et de la ville libre de Danzig d'une part et les ports levantins d'autre part, via Constantza, par mer.

Art. 1. Application des prescriptions réglementaires. Mode de transport des marchandises.

Les prescriptions réglementaires s'appliquent aux expéditions de marchandises, livrées au transport avec une lettre de voiture-connaissance directe, des stations dénommées dans le tarif, pour les ports Constantinople (Istanbul), Le Pirée, Alexandrie, Haifa et Jaffa, ainsi que dans la direction inverse.

Le transport des marchandises s'effectue des stations dénommées dans le tarif jusqu'à Constantza-port et inversement par chemin de fer et de Constantza-port aux ports Constantinople (Istanbul), le Pirée, Alexandrie, Haifa, Jaffa et inversement, par les vapeurs du Service Maritime Roumain.

Art. 2. Conditions générales de transport.

Si les prescriptions réglementaires ne contiennent pas des dispositions différentes, sera considéré comme droit contractuel:

- a) pour le transport par chemins de fer les dispositions de la convention internationale concernant le transport des marchandises par

Ujednostajnione Postanowienia Dodatkowe — dla przewozu kolejami żelaznymi;

- b) ogólne warunki przewozu, umieszczone na odwrotnej stronie listu przewozowego-konosamentu, dla przewozu drogą morską.

Art. 3. Przedmioty wyłączone od przewozu lub przyjmowane do przewozu warunkowo.

1) Wyłącza się od przewozu:

- a) wszelkie materiały wybuchowe, samozapalne lub łatwozapalne, n. p. proch strzelniczy armatni, myśliwski i wybuchowy, bawełnę strzelniczą prasowaną i nieprasowaną, piorniany srebra, złota i rtęci (koks sodowy), nitroglicerynę oraz preparaty nitroglicerynowe, sole kwasu pikrynowego i preparaty z nich, dynamit, fosfor i preparaty z fosforu, ognie sztuczne, naftę i derywaty naftowe, jak benzynę, oleje napędowe i t. p. oprócz parafiny;
- b) materiały żrące w stanie stałym lub płynnym (n. p. wapno) i wydzielające woń przykłą;
- c) przedmioty, których przewóz należy wyłącznie do poczty;
- d) przedmioty o objętości ponad 3 m³, ważące mniej jak 250 kg w metrze³, o ile taryfa nie przewiduje wyraźnie wyjątków, a mianowicie:
1. zwierzęta wypchane,
  2. drzewa i krzewy, drzewa owocowe i rośliny, wszystkie żywe, nieopakowane, także związane,
  3. bawełnę nieprasowaną,
  4. naczynia drewniane próżne o pojemności ponad 40 litrów,
  5. konopie nieprasowane,
  6. obręcze drewniane do naczyń,
  7. kosze i wyroby plecione z wikliny oraz kosze lub klatki dla ptaków próżne i t. p.,
  8. kufry ręczne, próżne lub napełnione wełną drzewną, słomą, sianem i t. p.
  9. dekoracje teatralne,
  10. surowiec korkowy,
  11. słomę i siano, nieprasowane,
  12. włókna kokosowe, surowe,
  13. chmiel nieprasowany,
  14. wełnę nieprasowaną,
  15. skrzynie, pudła z łąt, pudełka próżne lub napełnione wełną drzewną, słomą, sianem i t. p.,
  16. meble i stojaki na meble, nierozebbrane, z drzewa, słomy, trzciny bambusowej i kokosowej, oprócz mebli z drzewa giętego,
  17. lustra i obrazy w ramach,
  18. korzenie ryżowe, nieprasowane,
  19. watę nieprasowaną;
- e) przedmioty ponad 7 m długości, oraz o wadze przewyższającej 750 kg w jednej sztuce;
- f) zwierzęta żywe;

chemins de fer du 23 octobre 1924 avec les dispositions complémentaires uniformes;

- b) pour le transport par mer, les conditions générales stipulées sur la lettre de voiture-connaissance.

Art. 3. Objets exclus du transport ou admis sous certaines conditions.

1) Sont exclus du transport:

- a) toutes les matières sujettes à l'explosion ou à l'inflammation spontanée, telles que: poudre à canon, poudre de chasse ou pour mines, fulmicoton comprimé ou non comprimé, argentfulminant, fulminate de mercure, coke à base de soude, nitroglycérine ainsi que ses préparés, les picrates et leurs préparés, dynamite, le phosphore et ses préparés, pièces d'artifice, le pétrole et ses dérivés, comme: benzine, motorine, etc., excepté la paraffine;
- b) les matières corrosives (caustiques) à l'état liquide ou solide (par exemple la chaux) et celles qui répandent une mauvaise odeur;
- c) les objets dont le transport est réservé à l'administration des postes;
- d) les objets d'un volume supérieur à 3 mètres cubes et pesant chacun moins de 250 kilogrammes par mètre cube, lorsque le tarif ne prévoit pas d'exceptions, savoir:
1. Animaux empaillés.
  2. Arbres et arbustes, arbres fruitiers et plantes vivantes, non emballés, même ficelés.
  3. Coton non pressé.
  4. Récipients vides en bois d'une capacité supérieure à 40 litres.
  5. Chanvre non pressé.
  6. Cercles en bois pour récipients.
  7. Paniers et vannerie en osier ainsi que paniers ou cages d'oiseaux, vides.
  8. Coffres, malles, vides ou remplies de fibres de bois, paille, foin, etc.
  9. Décors de théâtre.
  10. Liège brut.
  11. Paille et foin non pressés.
  12. Fibres brutes de coco.
  13. Houblon non pressé.
  14. Laine non pressée.
  15. Caisses, caisses à claire-voie, boîtes vides ou remplies de fibres de bois, de paille, de foin, etc.
  16. Meubles et cadres de meubles non démontés, en bois, bambou, paille, osier de coco, excepté les meubles en bois courbé.
  17. Miroirs et tableaux en cadres.
  18. Racines de riz non pressées.
  19. Ouate non pressée.
- e) les objets d'une longueur supérieure à 7 mètres et ceux qui pèsent plus de 750 kgmes chacun;
- f) animaux vivants;

- g) złoto, srebro, platynę, artykuły ze złota, srebra i platyny, monety i papiery wartościowe, klejnoty, perły prawdziwe i t. p.;
- h) zwłoki;
- i) pojazdy wszelkie, jak samochody, koczki, samoloty, autobusy, panoramy, meżażerje, muzea przenośne, przynależności karuzeli, łodzie, czółna i t. p.

2) Warunkowo przyjmuje się do przewozu: wszystkie przedmioty kruche, jak wyroby ze szkła, porcelany i fajansu oraz przedmioty, które łatwo się rozsypują, jak orzechy, owoce, jarzyny, następnie towary, które załadowane razem z innymi, mogą je zanieczyścić, jak farby ziemne, popiół i t. p.

Przedmioty te dopuszcza się do przewozu pod warunkiem, że są opakowane w sposób wykluczający uszkodzenie lub rozsypanie zawartości i zanieczyszczenie innych przesyłek.

Jeżeli kolej żelazna stwierdzi, że przyjęte do przewozu przedmioty należą do kategorii wyłączonych od przewozu, to w braku innych przepisów prawnych — ma ona obowiązek wezwać nadawcę do odebrania przesyłki. Gdy nadawca nie rozporządzi przesyłką w przepisany terminie, kolej postąpi według postanowień art. 18.

Jeżeli to uchybienie stwierdzono w czasie przewozu morzem, kapitan statku jest uprawniony wrzucić tego rodzaju towary do morza lub zniszczyć, bez jakiegokolwiek prawa do odszkodowania ze strony nadawcy lub odbiorcy.

Nadawca jest obowiązany do uiszczenia wszelkich z tego powodu wynikłych kosztów oraz ewentualnych dopłat, niezależnie od skutków karnych i odpowiedzialności względem przedsiębiorstwa przewozowego lub osób trzecich za wyrządzone szkody.

3) Przedsiębiorstwa uczestniczące w przewozie mogą w drodze odpowiednich postanowień w taryfach ogłoszonych dopuszczać do przewozu pewne przedmioty z kategorii wyłączonych od przewozu lub też określać lepsze warunki dla przedmiotów przyjmowanych warunkowo do przewozu.

Art. 4. Nadawanie do przewozu i załadowanie przesyłek. Rozkład jazdy statków.

1) Nadawanie do przewozu i załadowanie na stacjach kolejowych odbywa się według przepisów Regulaminu Przewozu i taryf wewnętrznych.

2) Przesyłki, nadawane do przewozu w agencjach Rumuńskiej Żegluga Morskiej, należy tak wcześnie dostawić na pokład pod dźwig lub zawczasu złożyć na lichtogach, aby ich załadowanie mogło być ukończone najpóźniej na godzinę przed odpłynięciem statku.

Za niezładowanie przedmiotów na czas niedostawionych na pokład, Rumuńska Żegluga Morska nie ponosi odpowiedzialności, chociażby je uprzednio zgłoszono do załadowania.

3) W razie przepełnienia portu Constanta towarami lub w razie siły wyższej Rumuńska Żegluga

g) or, argent, platine, objets en or, en argent et en platine, monnaie et papiers de valeur, bijoux de valeur, pierres precieuses, perles fines, etc.;

h) cadavres;

i) véhicules de toutes espèces, tels que: automobiles, voitures, avions (aérop.ans) omnibus, panoramas, ménageries, musées amou-lants, pièces de carroussel, caiques, canots, etc.

2) Sont admis au transport, sous certaines conditions, tous les objets fragiles, tels que: verre, porcelaine, faïence, etc., les objets qui s'éparpillent facilement, tels que: noix, fruits, légumes, ainsi que les marchandises pouvant salir les autres objets chargés ensemble, comme: terres à couleur, cendres, etc.

Ces articles ne sont admis qu'avec un emballage solide pour écarter tout danger de détérioration et d'éparpillement du contenu des colis ou d'endommagement des autres marchandises.

Au cas où les chemins de fer constateront que des objets exclus de transport ont été acceptés quand même au transport, ils sont obligés, si aucune prescription légale ne serait pas contraire, d'inviter l'expéditeur à reprendre sa marchandise. Si l'expéditeur ne dispose pas du dit transport dans le délai qui lui sera fixé, les chemins de fer procéderont conformément à l'article 18.

Au cas où la constatation aura lieu pendant le parcours maritime, le capitaine du vapeur a le droit de jeter à la mer ou de détruire les marchandises de cette espèce sans aucune prétention de dédommement de la part de l'expéditeur ou du destinataire.

L'expéditeur est obligé de payer tous les frais provoqués à cette occasion, de même les surtaxes éventuelles et sans préjudice de toute indemnité pour les dommages éventuels dus à l'administration de transport ou à des tierces personnes, ainsi que des sanctions pénales.

3) Les Administrations de transport peuvent aussi, au moyen de clauses appropriées insérées dans leurs tarifs, soit admettre certains objets exlus du transport, soit adopter des conditions moins rigoureuses pour les objets admis conditionnellement.

Art. 4. Remise au transport et chargement des marchandises. Itinéraires des vapeurs.

1) La remise au transport et le chargement des marchandises sont réglés, dans les stations des chemins de fer, conformément aux dispositions réglementaires et aux tarifs valables pour le trafic local de ces chemins de fer.

2) Les envois remis au transport aux agences du Service Maritime Roumain doivent être livrés à bord du vapeur sous palan, ou mis de bonne heure en mahonnes, afin que leur chargement puisse être terminé au plus tard une heure avant le départ du vapeur.

Le Service Maritime Roumain ne répond pas du non chargement des marchandises qui n'ont pas été apportées à temps à bord, même si elles ont été engagées d'avance.

3) En cas d'encombrement de marchandises dans le port de Constantza ou en cas de force ma-

Morska nie jest obowiązana wysłać przesyłkę statkiem odchodzącym z portu Constanta bezpośrednio po nadejściu przesyłki.

4) Rozkład jazdy statków Rumuńskiej Żeglugi Morskiej winien być obwieszony na stacjach, włączonych do taryfy, oraz w ajencjach Rumuńskiej Żeglugi Morskiej. Bliższych wyjaśnień udzielają Zarządy przedsiębiorstw uczestniczących w przewozie.

Art. 5. List przewozowy-konosament.

1) Nadawca winien na każdą przesyłkę sporządzić list przewozowy-konosament według wzoru, wskazanego w załącznikach A lub B, oraz dwie kopje tego listu według wzoru, wskazanego w załącznikach C lub D.

Jednym listem przewozowym-konosamentem można objąć towary w ilości najwyżej jednego wagonu kolejowego.

2) Listy przewozowe-konosamenty winny być sporządzone na formularzach przedsiębiorstw, uczestniczących w przewozie. Można je nabywać na stacjach, włączonych do taryfy, oraz w ajencjach Rumuńskiej Żeglugi Morskiej po cenie, wskazanej w taryfie.

3) Co do należności stemplowych obowiązują przepisy ustawowe kraju nadania i kraju odbioru.

4) W kierunku do Lewantu nadawca winien wypełnić list przewozowy-konosament i kopje w języku polskim i francuskim. W kierunku do Polski należy w liście przewozowym-konosamencie zamieścić tłumaczenie na język francuski, jeśli wypełniony jest w innym języku, aniżeli francuskim.

5) List przewozowy-konosament może opiewać na nazwisko adresata (osoby lub firmy) lub *na zlecenie*.

Przeniesienie następuje przez indos, zamieszczony na oryginale listu przewozowego-konosamentu w miejscu na to przeznaczonym i wręczenie listu przewozowego-konosamentu osobie lub firmie, na którą indos opiewa.

6) W liście przewozowym-konosamencie nadawca winien oznaczyć przy przesyłkach nietylko drobnych, ale i wagonowych, ilość, rodzaj opakowania, cechy i numery każdej sztuki, o ile ze względu na właściwość towaru jest to możliwe.

Art. 6. Odpowiedzialność za oświadczenia zamieszczone w liście przewozowym-konosamencie. Sprawdzanie ich przez przedsiębiorstwa przewozowe. Dopłaty.

1) Nadawca jest odpowiedzialny za ścisłość oświadczeń i wskazań, wpisanych przez niego do listu przewozowego-konosamentu, ponosi wszelkie następstwa wynikające ze wskazań lub oświadczeń niezgodnych z rzeczywistością, nieścisłych, niedostatecznych lub wpisanych na miejscu, nie przeznaczonym do tego rodzaju wskazań i oświadczeń. Po oddaniu oryginału listu przewozowego-konosamen-

jeure, le Service Maritime Roumain n'est pas tenu d'expédier les marchandises par le premier vapeur partant après leur arrivée dans ce port.

4) Les itinéraires des vapeurs sont affichés dans les stations indiquées dans le tarif, ainsi qu'aux agences du Service Maritime Roumain. Des informations supplémentaires peuvent être obtenues aux administrations qui participent à ce trafic.

Art. 5. Lettre de voiture-connaissance.

1) Pour tout transport, l'expéditeur doit dresser une lettre de voiture-connaissance (annexes A ou B) et deux copies (annexes C ou D).

Une lettre de voiture-connaissance peut comprendre des marchandises en quantité tout au plus égale à celle de la capacité d'un wagon ferroviaire.

2) Les lettres de voiture-connaissances doivent être dressées par les expéditeurs sur les formulaires imprimés par les administrations qui participent au transport. On peut se procurer ces formulaires aux stations d'expédition dénommés dans le tarif et aux agences du Service Maritime Roumain, au prix indiqué dans le tarif.

3) En ce qui concerne les taxes du timbre, sont valables les lois du pays d'expédition et de celui de destination.

4) Dans la direction du Levant, l'expéditeur doit dresser la lettre de voiture-connaissance et ses copies en polonais et en français. Dans la direction de la Pologne, si la lettre de voiture-connaissance est rédigée dans une autre langue que la langue française, elle doit contenir aussi une traduction en français.

5) La lettre de voiture-connaissance pourra être adressée soit au nom d'une personne ou firme soit à ordre.

Le transfert de l'envoi s'effectue par endossement sur l'exemplaire original de la lettre de voiture-connaissance à l'endroit qui y est réservé ainsi que par la remise de la lettre de voiture-connaissance à la personne ou firme au nom de laquelle elle a été endossée.

6) L'expéditeur devra indiquer dans la lettre de voiture-connaissance, non seulement quand il s'agit d'expéditions partielles mais aussi d'expéditions par wagons complets, le nombre des colis, le genre d'emballage, les marques et numéros des colis, si la nature de la marchandise permet l'application des marques.

Art. 6. Responsabilité pour les énonciations de la lettre de voiture-connaissance. Constatations de la part des administrations de transport. Surtaxes.

1) L'expéditeur est responsable de l'exactitude des indications et des déclarations mentionnées par lui dans la lettre de voiture-connaissance et il supporte toutes les conséquences résultant du fait que ces déclarations ou indications seraient irrégulières, inexactes, incomplètes ou inscrites ailleurs qu'à la place réservée à chacune d'elles. Le destinataire est responsable solidairement avec l'expéditeur dès que

tu przedsiębiorstwu przewozowemu odbiorca odpowiada solidarnie z nadawcą.

Przedsiębiorstwa uczestniczące w przewozie mają prawo sprawdzać w każdym czasie, czy przesyłka zgadza się ze wskazaniami w liście przewozowym-konosamencie.

2) W razie niezgodnego z rzeczywistością oznaczenia zawartości przesyłki — lub przy przesyłkach wagonowych, załadowanych przez nadawcę — w razie podania wagi niższej, niż rzeczywista, pobiera się różnicę przewoźnego od miejsca nadania do miejsca przeznaczenia, oraz dopłatę w wysokości podwójnej różnicy. Nie wpływa to na obowiązek pokrycia wszelkich strat, które z tego powodu wynikły, a także na odpowiedzialność z mocy prawa karnego i przepisów policyjnych. Najniższa dopłata wynosi 0,50 dolara Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej nawet wtedy, gdy niema różnicy należności przewozowych.

W razie przeciążenia wagonu załadowanego przez nadawcę lub w razie fałszywej deklaracji przedmiotów wybuchowych, samozapalnych, budzących odrazę i wydzielających woń przykrą (art. 3, 1)-a) i b) dopłaty pobiera się według taryf wewnętrznych kolei ujawniającej. W razie wykrycia podczas przewozu morzem lub w agencji Rumuńskiej Żeglugi Morskiej, dopłata wynosi 1.25 dolara Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej za każdy kg towarów wybuchowych, 0,75 dolara Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej za każdy kg towarów samozapalnych i 0.25 dolara Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej za każdy kg towarów wydzielających woń przykrą, najmniej jednak 25 dolarów Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej od przesyłki.

Kapitan statku oraz agencja Rumuńskiej Żeglugi Morskiej są uprawnieni do zniszczenia towarów tego rodzaju. Zarówno nadawca jak i odbiorca nie mają wówczas prawa do odszkodowania.

Z odładowaną nadwyżką wagi kolej żelazna postąpi według postanowień taryf wewnętrznych.

Dopłaty obciążają przesyłkę. Jeżeli wartość towaru nie pokrywa kwoty dopłaty, lub jeżeli odbiorca wzbrania się przyjąć przesyłkę, nadawca winien uiścić należność, wynikającą z dopłaty.

Art. 7. Zawarcie umowy o przewóz.

Umowę o przewóz uważa się za zawartą a wymienione w art. 2 prawo umowne za obowiązujące z chwilą, kiedy stacja kolejowa (agencja Rumuńskiej Żeglugi Morskiej) przyjęła do przewozu przesyłkę wraz z listem przewozowym-konosamentem. Na znak przyjęcia przesyłki do przewozu stacja (agencja) wyciska na oryginalnym liście przewozowym-konosamencie stempel z datą przyjęcia. Ten sam stempel z tą samą datą wyciska się na obu kopjach listu przewozowego-konosamentu.

List przewozowy-konosament (oryginał), opatrzone stemplem nadawczym, stanowi dowód zawarcia umowy o przewóz i wydaje się nadawcy. Nadawca lub osoba, na którą list przewozowy-konosament indosowano, winna doręczyć list ten odbior-

la lettre de voiture-connaissance originale ait été retirée par l'administration de transport.

Les administrations de transport ont toujours le droit de vérifier si l'envoi correspond aux indications de la lettre de voiture-connaissance.

2) En cas de déclaration inexacte du contenu ou d'indication d'un poids inférieur au poids réel du wagon chargé par l'expéditeur, il sera perçu une surtaxe égale au double de la différence entre le prix du transport depuis le point de départ jusqu'au point de destination, sans préjudice du paiement complémentaire de la différence des prix de transport et, s'il y a lieu, de toute indemnité pour le dommage éventuel ainsi que des sanctions pénales et de police. Cette surtaxe ne peut être inférieure à U. S. A. \$ 0.50 même s'il n'y a pas de différence entre les prix de transport.

En cas du surcharge du wagon chargé par l'expéditeur ou de fausse déclaration de matières sujettes à l'explosion ou à l'inflammation spontanée, de produits répugnants ou de mauvaise odeur (art. 3, 1)-a) et b), la surtaxe sera perçue d'après les tarifs intérieurs en vigueur sur le réseau du chemin de fer où la contravention a été découverte. Dans le cas où la contravention est découverte pendant le trajet maritime ou à l'agence du Service Maritime Roumain, il sera perçu comme surtaxe U. S. A. \$ 1.25 par kilogramme de matières explosibles, U. S. A. \$ 0.75 par kilogramme de matières sujettes à l'inflammation spontanée et U. S. A. \$ 0.25 par kilogramme de produits répugnants et de mauvaise odeur, mais au moins U. S. A. \$ 25.— pour chaque envoi.

Le commandant du vapeur ainsi que l'agence maritime sont autorisés à détruire les marchandises de cette espèce, sans aucune prétention de dédommagement de la part de l'expéditeur ou du destinataire.

En ce qui concerne l'excédent du poids, il sera procédé conformément aux tarifs intérieurs.

La surtaxe grevera l'envoi. Si la valeur de la marchandise est insuffisante pour couvrir la surtaxe ou si le destinataire refuse d'accepter l'envoi, l'expéditeur aura à payer la différence résultant de la surtaxe.

Art. 7. Conclusion du contrat de transport.

Le contrat de transport est conclu et le droit contractuel dont il est fait mention à l'Art. 2 entre en vigueur dès que la station ou l'agence d'expédition a accepté au transport la marchandise avec la lettre de voiture-connaissance. La station ou l'agence d'expédition constate l'acceptation en apposant sur l'exemplaire original de la lettre de voiture-connaissance son timbre portant la date de l'acceptation. Le même timbre avec la même date doit être apposé aussi sur les deux copies de la lettre de voiture-connaissance.

La lettre de voiture-connaissance munie du timbre de l'expédition fait preuve de la conclusion du contrat de transport et elle est remise à l'expéditeur. L'expéditeur ou la personne au nom de laquelle a été transférée la lettre de voiture-connaissance

cy, gdyż przesyłkę wydaje się tylko za zwrotem oryginalnego listu przewozowego-konosamentu.

Stacja (ajencja) nadania zatrzymuje jedną kopję listu przewozowego-konosamentu, która towarzyszy przesyłce aż do miejsca przeznaczenia. Nadawca otrzymuje drugą kopję, na której stacja (ajencja) nadania winna wyszczególnić wszelkie przy nadaniu uiszczone należności.

Art. 8. Stan przesyłki. Opakowanie i cechowanie.

1) Towary z widocznymi oznakami uszkodzenia lub naruszenia opakowania lub też wadliwie opakowane mogą być nieprzyjęte do przewozu. W razie przyjęcia może stacja (ajencja) zażądać od nadawcy stwierdzenia tego stanu własnoręcznie wpisanem i podpisanem oświadczeniem w liście przewozowym-konosamencie.

2) Jeżeli towar wskutek swoich właściwości wymaga opakowania, nadawca powinien odpowiednio do wymagań transportu kolejowego i okrętowego opakować go w ten sposób, aby zabezpieczyć towar od całkowitego lub częściowego zaginięcia albo uszkodzenia podczas przewozu, jako też aby zapobiec uszkodzeniu osób, wagonów, statków lub uszkodzeniu innych przesyłek.

Jeżeli nadawca nie zastosuje się do przepisu powyższego, przedsiębiorstwo przewozowe może albo odmówić przyjęcia przesyłki do przewozu albo żądać, aby nadawca stwierdził w liście przewozowym-konosamencie brak lub wady opakowania i określił dokładnie te wady.

3) Wszystkie przesyłki muszą być zaopatrzone nazewnątrz w cechy trwałe i wyraźne, aby można było w każdej chwili stwierdzić ich identyczność, oraz celem uniknięcia zamiany ich na inne. Litery i liczby winny być przynajmniej 5 cm wysokie i zgadzać się z cechami, podanymi w liście przewozowym-konosamencie. Cechy mają być umieszczone bądź bezpośrednio na każdej sztuce przesyłki bądź na tabliczce z trwałego materiału, dobrze do niej przytworzonej.

Nadawca ponosi skutki niezastosowania się do tego przepisu, zwłaszcza w wypadku zamiany przesyłki lub opóźnienia przewozu.

Towary żelazne, stalowe, mosiężne, ołowiane lub cynkowe, nieopakowane, których nie można zaopatrzyć w stałe cechy, należy oznaczyć kredą oleistą lub farbą olejną.

Przedmioty nieopakowane, które nie mogą być cechowane, winny posiadać inne oznaki odróżniające, które należy wskazać w liście przewozowym-konosamencie.

Art. 9. Przepisy celne, podatkowe, sanitarne i policyjne.

Nadawca jest obowiązany dołączyć do listu przewozowego-konosamentu niezbędne dokumenty do wypełnienia przepisów celnych, podatkowych, skarbowych, policyjnych i przepisów innych władz administracyjnych.

sement est tenue d'envoyer au destinataire l'exemplaire original vu que la marchandise ne pourra être délivrée à ce dernier que contre restitution de cet exemplaire.

La station ou l'agence d'expédition retient une des copies de la lettre de voiture-connaissance laquelle accompagnera la marchandise jusqu'au lieu de destination. L'expéditeur reçoit l'autre copie dans laquelle la station ou l'agence expéditrice est tenue de spécifier toutes les taxes en port payé.

Art. 8. Etat de la marchandise. Emballage et marques des colis.

1) Les marchandises qui présentent des signes manifestes d'avarie ou de traces de violation de l'emballage ou ayant un emballage faible, peuvent être refusées. En cas d'acceptation d'une pareille marchandise, la station ou l'agence d'expédition est en droit d'exiger que l'expéditeur reconnaisse l'état de la marchandise par une mention spéciale écrite et signée par lui sur la lettre de voiture-connaissance.

2) A la demande des agents des chemins de fer ou des vapeurs, l'expéditeur est tenu d'emballer convenablement la marchandise dont la nature nécessite un emballage résistant pour la préserver des pertes ou avaries en cours de route ainsi que pour l'empêcher de porter dommage aux personnes, wagons, vapeurs ou aux autres marchandises.

Si l'expéditeur ne s'est pas conformé aux prescriptions susmentionnées, le chemin de fer peut, soit refuser l'envoi, soit exiger que l'expéditeur reconnaisse, sur la lettre de voiture-connaissance, l'absence d'emballage ou l'état défectueux de l'emballage, en donnant une description exacte de celui-ci.

3) Tous les colis doivent être munis de marques extérieures distinctives et durables, afin qu'il soit possible d'établir leur identité à n'importe quel moment et pour éviter leur échange avec d'autres colis. Les lettres et chiffres devront avoir une hauteur d'au moins 5 centimètres. Les marques et numéros doivent concorder avec ceux indiqués dans la lettre de voiture-connaissance. Ils doivent être appliqués soit directement sur les colis soit sur des étiquettes d'un matériel durable, bien accrochées aux colis.

L'expéditeur supporte les conséquences résultant de la non observation de ces prescriptions, surtout du retard ou du changement des colis.

Les marchandises en fer, acier, étain, plomb et zinc, sans emballage, sur lesquelles on ne peut pas imprimer des marques, doivent être marquées avec de la craie à l'huile ou avec de la couleur à l'huile.

Les objets sans emballage qui ne peuvent pas être marqués doivent avoir d'autres signes distinctifs dont il sera fait mention dans la lettre de voiture-connaissance.

Art. 9. Formalités de douane, fiscales, sanitaires et de police.

L'expéditeur est tenu de faire accompagner la lettre de voiture-connaissance par les documents qui sont nécessaires à l'accomplissement des formalités exigées par les douanes, octrois, autorités fiscales et de police ou autres autorités administratives.

Jeżeli takie dokumenty nie mogą być złożone przy nadaniu z powodu złożenia ich na jednej ze stacji granicznych, li t przewozowy-konosament i jego kopie powinny zawierać dokładną wskazówkę, gdzie dokumenty złożono.

Dopóki przesyłka znajduje się w drodze, przedsiębiorstwa uczestniczące w przewozie załatwiają formalności celne, podatkowe i policyjne. Na miejscu przeznaczenia, obowiązek załatwiania tych formalności ciąży na stronach.

W porcie Konstanca załatwia z urzędu formalności celne i inne czynności związane z ekspedycją przesyłek biuro celne i ekspedycyjne istniejące przy agencji Rumuńskiej Żegluga Morskiej.

Przedsiębiorstwa uczestniczące w przewozie nie są obowiązane sprawdzać, czy dokumenty rzeczono są dokładne i wystarczające.

Nadawca odpowiada wobec przedsiębiorstw uczestniczących w przewozie za wszelkie szkody, które mogą wynikać wskutek braku, niedostateczności lub nieprawidłowości tych dokumentów, o ile nie zachodzi wina ze strony tych przedsiębiorstw.

W razie braku, niedokładności lub niedostateczności tych dokumentów stacja (agencja) może odmówić przyjęcia przesyłki do przewozu.

Gdy brak, nieprawidłowość lub niedostateczność tych dokumentów zostanie stwierdzona w drodze, dalszy przewóz przesyłki może być wstrzymany a przesyłka może być oddana do rozporządzenia nadawcy.

Jeżeli z powodu załatwienia formalności celnych, podatkowych, policyjnych lub formalności przepisanych przez inne władze administracyjne, wysłanie lub dalszy przewóz przesyłki opóźni się z winy nadawcy lub odbiorcy o więcej niż 48 godzin, przedsiębiorstwa uczestniczące w przewozie mogą po upływie tego czasu pobrać wskazane w taryfie składowe lub postojowe oraz powstałe koszty.

Art. 10. Zasady obliczania przewoźnego.

Przewoźne oraz opłaty dodatkowe i inne koszty oblicza się według stawek opłat przewozowych, zawartych w taryfach.

Powyżej wymienione należności należy zosobna wyszczególnić w kopii listu przewozowego-konosamentu, która towarzyszy przesyłce. — dołączając dowody, usprawiedliwiające poniesione koszty.

Art. 11. Opłacanie należności, Reklamacje w drodze administracyjnej.

1) Przewoźne i inne należności uiszczą się w Polsce w walucie polskiej, na obszarze Wolnego Miasta Gdańska w guldenach gdańskich lub walucie polskiej.

W agencjach Żegluga Morskiej Lewantu zapłata następuje w walucie taryfowej lub w walucie krajowej, obowiązującej w miejscu zapłaty.

Lorsque des pièces de ce genre ne peuvent être jointes à la lettre de voiture-connaissance parce qu'elles sont déposées à une gare frontière, la lettre de voiture-connaissance et ses copies doivent contenir l'indication précise de l'endroit où elles sont déposées.

Les formalités de douane, d'octroi et de police sont remplies tant que la marchandise est en route, par les administrations de transport. A la station ou à l'agence de destination ces formalités doivent être accomplies par les parties.

A Constantza-port, les formalités de douane et autres nécessaires pour la réexpédition des marchandises sont accomplies, d'office, par le bureau d'expédition et de dédouanement attaché auprès de l'agence de Constantza du Service Maritime Roumain.

L'administration de transport n'est pas tenue d'examiner si les pièces fournies sont exactes et suffisantes.

L'expéditeur est responsable envers les administrations de transport de tous dommages qui pourraient résulter de l'absence, de l'insuffisance ou de l'irrégularité de ces pièces, sauf le cas de faute de la part des administrations de transport.

En cas d'absence, d'insuffisance ou d'irrégularité des documents de transport, la station ou l'agence d'expédition peut refuser la réception de l'envoi.

Lorsque le manque, l'insuffisance ou l'inexactitude du document qui accompagne l'envoi à été constaté dans une station en cours de route l'envoi peut être arrêté et la marchandise peut être mise à la disposition de l'expéditeur.

Si à la suite de l'accomplissement des formalités douanières, d'octroi et de police ainsi que d'autres autorités administratives, l'expédition ou la continuité de l'expédition fût arrêté plus de 48 heures par la faute de l'expéditeur ou du destinataire, l'administration de transport peut, après l'écoulement de ce terme, percevoir les frais de magasinage ou de stationnement prévus par les tarifs ainsi que les frais causés par ceux-ci.

Art. 10. Base pour le calcul des prix de transport.

Le montant des taxes de transport ainsi que les autres frais accessoires sont calculés d'après les taxes de transport prévues par les tarifs.

Le montant des taxes de transport et des frais doit être inscrit séparément dans la copie de la lettre de voiture-connaissance qui accompagne la marchandise. Les documents justifient les sommes à percevoir sont joints à la lettre de voiture-connaissance.

Art. 11. Paiement des frais de transport. Réclamations administratives.

1) Le paiement des taxes de transport et des autres frais qui grèveront les marchandises sera effectué, aux stations des chemins de fer polonais en monnaie polonaise, et sur le territoire de la ville libre de Danzig en gulden ou monnaie polonaise.

Aux agences maritimes du Levant, le paiement sera fait dans la monnaie du tarif ou dans celle du pays respectifs. Pour la conversion des monnaies

CONDITIONS GÉNÉRALES DE TRANSPORT.

disées dans le trafic direct Po-

liquées:
 s de fer, les dispositions de
 rnant le transport des marchan-
) du 23 Octobre 1924 avec les
 rmes, mais avec les exceptions
 transport pour le trafic Polono-

er, par les vapeurs du Service
 es dispositions du Livre II du
 Règlement de transport pour
 n, ainsi que les conditions gé-
 la présente lettre de voiture-

ain assume les responsabilités
 iques prévues dans les clauses

que le vapeur soit aménagé
 bon état de navigabilité et
 projeté, exception faite pour les

es commises par ses préposés,
 la manutention et la livraison

ain n'est pas responsable des
 es:

age, coulage, incendie, explo-
 tres accidents de navigation;

le vol (à moins que le pillage
 uipage du vapeur), par arrêts des
 ction, par mutinerie, émeutes,

dières ou de conduites, par
 inction et de chargement, par
 es agrés, machines, chaudières
 uts ou vices apparents);

la rouille, la décomposition,
 l'eau de mer, les influences
 sbarquement, le débarquement,
 dant le transport par mer ou
 des marchandises embarquées.

onsable des dommages, alors
 hutes du pilote, du capitaine,
 ines employées à son service,
 ou à aggraver les dommages,
 és.

onsable des dommages, pertes
 ilion, pourriture, déformation,
 dises, ou évaporation qu'au cas
 dans les termes de la clause 1,

quitter le port et de naviguer
 s ravires, s'écarter de sa route
 des biens. De plus, le vapeur
 is ports qui se trouvent même
 ansborder les marchandises, de
 destination, d'entrer en cale
 ord, d'emmagasiner les marchan-
 allégés pour les charger ou les

ain ne répond pas des pertes
 images causés aux marchandi-
 vire.

dans le trafic Polono-Kouma-
 jettes à l'explosion ou à l'in-
 s corrosives et celles qui répen-
 objets d'un volume supérieur
 eun moins de 250 kilogrammes
 s longs que 7 mètres et ceux
 n, ainsi que les autres objets

esentent des signes manifestes
 mballage ou ayant un emballage

munis de marques distinctives
 res doivent avoir une hauteur
 t numéros doivent être appli-
 soit sur des étiquettes d'un
 es aux colis. Les obets non
 pas appliquer des marques,
 incitifs.

ain n'est pas responsable des
 la détérioration des marchan-
 pas plus que de l'égarement,
 colis non suffisamment marqués.

ible de l'exactitude des indi-
 oiture-connaissance, de même
 aisse ou inexacte des mar-
 et supporte toutes les con-
 dans le Règlement de transport
 Levantin. Le destinataire est
 expéditeur dès que la lettre
 ait été retirée par l'admini-

main ne répond pas du poids,
 u contenu et de la valeur des
 lettre de voiture-connaissance.
 rantaine, de blocus, de guerre,
 ève ou d'autres motifs du même
 : pourra pas atteindre son port
 e débarquer les marchandises
 out autre port qui lui paraîtra

ination, le capitaine ou l'agent
 marchandises par les moyens de

bord ou par un stevedore de leur choix ou par l'entrepreneur im-
 pose par les autorités du port respectif. Dans tous les cas, le dé-
 barquement et livraison des marchandises a toujours lieu aux frais,
 risques et périls des destinataires.

Lorsque le débarquement sera opéré par les soins du capitaine
 ou de l'agent, il aura lieu sans qu'il soit besoin d'en aviser le
 destinataire, et les marchandises seront déposées en Douane, à quai,
 dans un entrepôt ou magasin, le tout à ses frais, risques et périls.

La livraison des marchandises ne sera faite que sur la remise
 de l'exemplaire original de la lettre de voiture-connaissance, ré-
 guièrement acquitté.

Lorsqu'il aura lieu sous palan, le contrôle des colis devra être
 effectué à bord, contradictoirement entre le capitaine et le desti-
 nataire; mais, au cas où le destinataire ne serait pas représenté
 à cette opération par un mandataire légal, le capitaine et l'agent
 n'admettront aucun contrôle ou réclamation postérieure à la li-
 vraison sous palan.

Lorsque, pour une cause quelconque, le destinataire ne se pré-
 sentera pas pour retirer ses marchandises, le capitaine et le S. M.
 R. seront déchargés par leur remise aux agents de la douane.

Lorsque, par suite d'une cause quelconque, le débarquement
 des marchandises n'aura pas été effectué au port de destination,
 le capitaine et le S. M. R. sont autorisés de les débarquer au
 retour.

En cas d'incendie à terre ou à flot, le S. M. R. n'est pas res-
 ponsable des dommages soufferts par les marchandises. La per-
 ception des frais de stationnement ou de magasinage ne constitue
 pas une dérogation à cette règle.

13. Si la lettre de voiture-connaissance est adressée à ordre,
 il est considéré en droit de recevoir la marchandise, la personne
 ou firme qui présentera l'exemplaire original endossé à son nom.
 Les administrations de transport ne sont pas obligées de vérifier
 l'identité de la dite personne ou firme, pas plus l'authenticité des
 signatures apposées sur la lettre de voiture-connaissance.

Les envois adressés à ordre ne peuvent être délivrés, en
 aucun cas, que contre restitution de l'original de la lettre de
 voiture-connaissance. En cas d'égarement, perte ou destruction
 par toute circonstance de l'exemplaire original, la marchandise ne
 pourra être délivrée qu'après l'accomplissement, par la personne en
 droit, des formalités exigées par la loi.

14. Lorsque les taxes de transport et les autres frais tarifaires
 sont payables à un port de destination, elles doivent être versées
 contre livraison des marchandises, en espèces, dans la monnaie
 du pays respectif. Pour la conversion des monnaies tarifaires dans
 la monnaie du pays respectif il sera pris comme base les cours
 affichés aux guichets des administrations de transport.

15. En cas d'empêchement à la livraison au port de destina-
 tion, la marchandise est mise immédiatement à la disposition de l'ex-
 péditeur. Si elle n'est pas retirée dans un délai de six semaines
 de la date de l'avis ou si le destinataire refuse de la recevoir,
 l'agence est en droit de l'abandonner à la douane ou de la vendre.

Les marchandises sujettes à la détérioration rapide peuvent
 être vendues même immédiatement après leur arrivée.

Ce droit sera de même exercé par les agences de destination
 pour couvrir les taxes de transport, les frais de magasinage et
 autres frais dus en cas qu'ils atteignent approximativement la va-
 leur de la marchandise.

16. La constatation des dommages au port de débarquement sera
 faite par les autorités locales compétentes. La constatation devra
 être faite d'une manière contradictoire et par procès-verbal en ci-
 tant toutes les parties intéressées et connues. La constatation dans
 les stations de destination, aura lieu en conformité avec les pré-
 scriptions du règlement de transport local des chemins de fer.

Toute demande de dédommagement pour perte totale, partielle
 ou pour avarie, devra être adressée dans les délais prévus dans
 la Convention Internationale de Berne.

17. En cas d'avarie commune, la description, l'évaluation et
 la répartition des pertes et des dommages causés aux marchan-
 dises sont à fixer à Constantza, quelle que soit la destination des
 marchandises, conformément aux Règles York-Anvers 1924.

Pour le garantissement du paiement de la quote part de con-
 tribution à l'avarie commune, les destinataires sont tenus de pré-
 senter au S. M. R. les documents des marchandises par lesquels
 pourra être constatée leur valeur réelle. Sur la base de ces do-
 cuments, le S. M. R. fixera le quantum du depot provisoire qu'ils
 auront à déposer comme garantie avant le retrait de la marchan-
 dise et qui sera retenu jusqu'à l'établissement du règlement défi-
 nitif de contribution et de liquidation de l'avarie commune.

18. En cas de litige avec le S. M. R. né à l'occasion de l'in-
 terprétation ou de l'exécution de la présente lettre de voiture-con-
 naissance, concernant le transport par eau, toute demande ou
 action judiciaire, même par voie de garantie, devra être portée
 devant le Tribunal de Constantza.

INDOSY.—ENDOSSEMENTS.

Za mnie na zlecenie Pana .....
 Pour moi à l'ordre de Mr. ....

z .....
 de .....

dnia, ...
 le .....

Podpis
 Signature

Za mnie na zlecenie Pana .....
 Pour moi à l'ordre de Mr. ....

z .....
 de .....

dnia, ...
 le .....

Podpis
 Signature

Za mnie na zlecenie Pana .....
 Pour moi à l'ordre de Mr. ....

z .....
 de .....

dnia, ...
 le .....

Podpis
 Signature

KOPIA -

POLSKO-RUMUŃSKO-LEWANTYŃSKA KOLEJ
 TRAFIC DIRECT POLONO-ROUMAIN

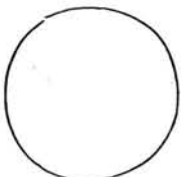
List przewozowy-Konosament

(Załącznik C) Przesyłka zwyczajna
 (Załącznik D) Przesyłka pośpieszna

Lettre de voiture-Connaissement

(Annexe C) Petite vitesse
 (Annexe D) Grande vitesse

Pieczczę kontroli — Timbre de contrôle

WAGONY — WAGONS

Rodzaj i Nr. ¹⁾ Serie et No. ¹⁾	Cechy własności ¹⁾ Marques de propriété ¹⁾	Ładowność i powierzchnia podłogi Capacité de chargement et surface de plancher
Nr. ceduly No. de la feuille de route		
Nr. listu przewozowego-konosamentu No. de la lettre de voiture - connaissement		
Nazwa statku i ruta Nom du vapeur et voyage		

¹⁾ Wypełnia nadawca jeżeli sam ładuje.
¹⁾ A remplir par l'expéditeur quand il effectue le chargement.

Do
 M.....
 w
 à .....

Stacja lub port przeznaczenia
 Station ou port de destination

Niżej wyszczególnione towary otrzymuje Pan na warunkach postanowień regulaminowych i taryfowych, zawieszonych w polsko-rumuńsko-lewantyńskiej taryfie oraz na ogólnych warunkach przewozu, uwidocznionych na odwrotnej stronie niniejszego listu przewozowego-konosamentu, stosowanych do niniejszej przesyłki.

Vous recevrez les marchandises notées ci-bas sur la base des prescriptions réglementaires et tarifaires prises dans le tarif polono-roumaino-levantin et des conditions générales de transport spécifiées au verso de la présente lettre de voiture-connaissement, applicables à cet envoi.

Cechy i numery Marques et Numéros	Ilość Nombre	Rodzaj opakowania Nature de l'emballage	OZNACZENIE TOWARU DÉSIGNATION DE LA MARCHANDISE	Waga rzeczywista w kg Poids brut réel en kgmes	Waga zaokrąglona w kg Poids arrondi en kgmes

Oświadczenie co do załatwienia formalności celnych, akcyzowych, skarbowych, policyjnych lub innych władz administracyjnych.
 Wyszczególnienie załączników. Opisanie i ilość plomb celnych.
 Inne oświadczenia przewidziane w ustawach lub regulaminach.
 Déclaration pour l'accomplissement des formalités de douane, d'octroi, fiscales, de police ou d'autres autorités administratives.
 Indication des pièces jointes. Description et nombre des plombs de douane. Autres déclarations prévues par les lois ou règlements.

Deklaracja wartości dostawy Intérêt à la livraison	Literami En toutes lettres	.....
Ubezpieczenie przesyłki od niebezpieczeństw w czasie przewozu morzem Assurance de l'envoi contre les risques maritimes		.....
Ogólna suma Total		.....
zaliczka des d bours		.....
zaliczenie des remboursements		.....

Wyszczególnienie należności, które nadawca bierze na swój rachunek
 Désignation des frais que l'expéditeur prend à sa charge.

Podpis i adres nadawcy
 Signature et adresse de l'expéditeur

dnia ..... 19.....
 le .....

Stempel stacji lub portu nadania
 Timbre de la gare ou du port d'expédition

Stempel wważenia
 Timbre du pesage

Stempel stacji lub portu przeznaczenia
 Timbre de la gare ou port de destination

DISPOSITIONS GÉNÉRALES DE TRANSPORT.

ndises dans le trafic direct Po-
liques:

smirs de fer, les dispositions de
ernant le transport des marchan-
M) du 23 Octobre 1924 avec les
ormes, mais avec les exceptions
transport pour le trafic Polono-

er, par les vapeurs du Service
les dispositions du Livre II du
e Règlement de transport pour
in, ainsi que les conditions gé-
la présente lettre de voiture-

main assume les responsabilités
itions prévues dans les clauses

e que le vapeur soit aménagé
a bon état de navigabilité et
rojeté, exception faite pour les

ites commises par ses préposés,
la manutention et la livraison

main n'est pas responsable des
ees:

rage, coulage, incendie, explo-
autres accidents de navigation;

le vol (à moins que le pillage
quipage du vapeur); par arrêts de
ection, par mutinerie, émeutes,

udières ou de conduites, par
inction et de chargement, par
ses agrés, machines, chaudières
fauts ou vices apparents);

, la rouille, la décomposition,
l'eau de mer, les influences
mbarquement, le débarquement,
ndant le transport par mer ou
e des marchandises embarquées.

onspable des dommages, alors
fautes du pilote, du capitaine,
nnes employées à son service,
ou à aggraver les dommages,
nés.

onspable des dommages, pertes
ration, pourriture, déformation,
ndises, ou évaporation qu'au cas
s, dans les termes de la clause 1,

quitter le port et de naviguer
es ravires, s'écarter de sa route
à des biens. De plus, le vapeur
les ports qui se trouvent même
transborder les marchandises, de
de destination, d'entrer en cale
bord, d'emmagasiner les marchan-
s allégés pour les charger ou les

main ne répond pas des pertes
mmagés causés aux marchandi-
avire.

ans le trafic Polono-Roumar-
sujettes à l'explosion ou à l'in-
es corrosives et celles qui répen-
objets d'un volume supérieur
acun moins de 250 kilogrammes
s longs que 7 mètres et ceux
un, ainsi que les autres objets

ésentent des signes manifestes
emballage ou ayant un emballage

munis de marques distinctives
res doivent avoir une hauteur
numéros doivent être appli-
soit sur des étiquettes d'un
es aux colis. Les objets non
ut pas appliquer des marques,
tinctifs.

main n'est pas responsable des
la détérioration des marchandi-
t, pas plus que de l'égarement,
colis non suffisamment marqués.

able de l'exactitude des indi-
citure-connaissance, de même
fausse ou inexacte des mar-
et supporte toutes les con-
dans le Règlement de transport
-Levantin. Le destinataire est
l'expéditeur dès que la lettre
ait été retirée par l'admini-

main ne répond pas du poids,
lu contenu et de la valeur des
lettre de voiture-connaissance.

arantaine, de blocus, de guerre,
rève ou d'autres motifs du même
e pourra pas atteindre son port
le débarquer les marchandises
tout autre port qui lui paraîtra

estination, le capitaine ou l'agent
marchandises par les moyens du

bord ou par un stevedore de leur choix ou par l'entrepreneur im-
pescé par les autorités du port respectif. Dans tous les cas, le dé-
barquement et livraison des marchandises a toujours lieu aux frais,
risques et périls des destinataires.

Lorsque le débarquement sera opéré par les soins du capitaine
ou de l'agent, il aura lieu sans qu'il soit besoin d'en aviser le
destinataire, et les marchandises seront déposées en Douane, à quai,
dans un entrepôt ou magasin, le tout à ses frais, risques et périls.

La livraison des marchandises ne sera faite que sur la remise
de l'exemplaire *original* de la lettre de voiture-connaissance, ré-
gulièremment acquittée.

Lorsqu'il aura lieu sous palan, le contrôle des colis devra être
effectué à bord, contradictoirement entre le capitaine et le desti-
nataire; mais, au cas où le destinataire ne serait pas représenté
à cette opération par un mandataire local, le capitaine et l'agent
n'admettront aucun contrôle ou réclamation postérieure à la li-
vraison sous palan.

Lorsque, pour une cause quelconque, le destinataire ne se pré-
sentera pas pour retirer ses marchandises, le capitaine et le S. M.
R. seront déchargés par leur remise aux agents de la douane.

Lorsque, par suite d'une cause quelconque, le débarquement
des marchandises n'aura pas été effectué au port de destination,
le capitaine et le S. M. R. sont autorisés de les débarquer au
retour.

En cas d'incendie à terre ou à flot, le S. M. R. n'est pas res-
ponsable des dommages soufferts par les marchandises. La per-
ception des frais de stationnement ou de magasinage ne constitue
pas une dérogation à cette règle.

13. Si la lettre de voiture-connaissance est adressée à *ordre*,
il est considéré en droit de recevoir la marchandise, la personne
ou firme qui présentera l'exemplaire *original* endossé à son nom.
Les administrations de transport ne sont pas obligées de vérifier
l'identité de la dite personne ou firme, pas plus l'authenticité des
signatures apposées sur la lettre de voiture-connaissance.

Les envois adressés à *ordre* ne peuvent être délivrés, *en
aucun cas*, que contre restitution de l'*original* de la lettre de
voiture-connaissance. En cas d'égarement, perte ou de destruction
par toute circonstance de l'exemplaire *original*, la marchandise ne
pourra être délivrée qu'après l'accomplissement, par la personne
en droit, des formalités exigées par la loi.

14. Lorsque les taxes de transport et les autres frais tarifaires
sont payables à un port de destination, elles doivent être versées
contre livraison des marchandises, en espèces, dans la monnaie
du pays respectif. Pour la conversion des monnaies tarifaires dans
la monnaie du pays respectif il sera pris comme base les cours
affichés aux guichets des administrations de transport.

15. En cas d'empêchement à la livraison au port de destina-
tion, la marchandise est mise immédiatement à la disposition de l'ex-
péditeur. Si elle n'est pas retirée dans un délai de six semaines
de la date de l'avis ou si le destinataire refuse de la recevoir,
l'agence est en droit de l'abandonner à la douane ou de la vendre.

Les marchandises sujettes à la détérioration rapide peuvent
être vendues même immédiatement après leur arrivée.

Ce droit sera de même exercé par les agences de destination
pour couvrir les taxes de transport, les frais de magasinage et
autres frais dus en cas qu'ils atteignent approximativement la va-
leur de la marchandise.

16. La constatation des dommages au port de débarquement sera
faite par les autorités locales compétentes. La constatation devra
être faite d'une manière contradictoire et par procès-verbal en ci-
tant toutes les parties intéressées et connues. La constatation dans
les stations de destination, aura lieu en conformité avec les pré-
scriptions du règlement de transport local des chemins de fer.

Toute demande de dédommagement pour perte totale, partielle
ou pour avarie, devra être adressée dans les délais prévus dans
la Convention Internationale de Berne.

17. En cas d'avarie commune, la description, l'évaluation et
la répartition des pertes et des dommages causés aux marchan-
dises sont à fixer à Constantza quelle que soit la destination des
marchandises, conformément aux règles York-Anvers 1924.

Pour le garantissement du paiement de la quote part de con-
tribution à l'avarie commune, les destinataires sont tenus de pré-
senter au S. M. R. les documents des marchandises par lesquels
pourra être constatée leur valeur réelle. Sur la base de ces do-
cuments, le S. M. R. fixera le quantum du dépôt provisoire qu'ils
auront à déposer comme garantie avant le retrait de la marchan-
disse et qui sera retenu jusqu'à l'établissement du règlement défi-
nitif de contribution et de liquidation de l'avarie commune.

18. En cas de litige avec le S. M. R. né à l'occasion de l'in-
terprétation ou de l'exécution de la présente lettre de voiture-con-
naissance, concernant le transport par eau, toute demande ou
action judiciaire, même par voie de garantie, devra être portée
devant le Tribunal de Constantza.

INDOSY.—ENDOSSEMENTS.

Za mnie na zlecenie Pana .....
Pour moi à l'ordre de Mr. ....

z .....
de .....

.....
dnia, ...
le .....

Podpis
Signature

Za mnie na zlecenie Pana .....
Pour moi à l'ordre de Mr. ....

z .....
de .....

.....
dnia, ...
le .....

Podpis
Signature

Za mnie na zlecenie Pana .....
Pour moi à l'ordre de Mr. ....

z .....
de .....

.....
dnia, ...
le .....

Podpis
Signature

POLSKO-RUMUŃSKO-LEWANTYŃSKA KOŁOWA
 TRAFIC DIRECT POLONO-ROUMAIN

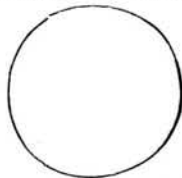
List przewozowy-Konosament

(Załącznik A) Przesyłka zwyczajna
 (Załącznik B) Przesyłka pośpieszna

Lettre de voiture-Connaissance

(Annexe A) Petite vitesse
 (Annexe B) Grande vitesse

Pieczczę kontroli — Timbre de contrôle

WAGONY — WAGONS

Rodzaj i Nr. 1) Serie et No. 1)	Cechy własności 1) Marques de propriété 1)	Ładowność i powierzchnia podłogi Capacité de chargement et surface de plancher

Nr. ceduly
No. de la feuille de route

Nr. listu przewozowego-konosamentu
No. de la lettre de voiture-connaissance

Nazwa statku i ruta
Nom du vapeur et voyage

1) Wypełnia nadawca jeżeli sam ładuje.
 1) A remplir par l'expéditeur quand il effectue le chargement.

Do .....
 M .....
 w .....
 à .....

Stacja lub port przeznaczenia
 Station ou port de destination

Niżej wyszczególnione towary otrzymuje Pan na warunkach postanowień regulaminowych i taryfowych, zawaw w polsko-rumuńsko-lewantyńskiej taryfie oraz na ogólnych warunkach przewozu, uwidoczniomych na odwrotnej stronie niniejszego listu przewozowego-konosamentu, stosowanych do niniejszej przesyłki.

Vous recevrez les marchandises notées ci-bas sur la base des prescriptions réglementaires et tarifaires, prisés dans le tarif polono-roumain-levantin et des conditions générales de transport spécifiées au verso de présente lettre de voiture-connaissance, applicables à cet envoi.

Cechy i numery Marques et Numéros	Ilość Nombre	Rodzaj opakowania Nature de l'emballage	OZNACZENIE TOWARU DÉSIGNATION DE LA MARCHANDISE	Waga rzeczywista w kg Poids brut réel en kgmes	Waga zaokrąglona w kg Poids arrondi en kgmes

Oświadczenie co do zatwierdzenia formalności celnych, akcyzowych, skarbowych, policyjnych lub innych władz administracyjnych.
 Wyszczególnienie załączników. Opisanie i ilość plomb celnych.
 Inne oświadczenia przewidziane w ustawach lub regulaminach.
 Déclaration pour l'accomplissement des formalités de douane, d'octroi, fiscales, de police ou d'autres autorités administratives.
 Indication des pièces jointes. Description et nombre des plombs de douane. Autres déclarations prévues par les lois ou règlements.

Deklaracja wartości dostawy Intérêt à la livraison	Literami En toutes lettres	_____
Ubezpieczenie przesyłki od niebezpieczeństw w czasie przewozu morskim Assurance de l'envoi contre les risques maritimes		_____
Ogólna suma Total		_____
zaliczka des débours		_____
zaliczenie des remboursements		_____
Wyszczególnienie należności, które nadawca bierze na swój rachunek Designation des frais que l'expéditeur prend à sa charge.		_____

Podpis i adres nadawcy
 Signature et adresse de l'expéditeur

.....dnia .....19.....
 .....le .....

Stempel stacji lub portu nadania
 Timbre de la gare ou du port d'expédition

Stempel zważenia
 Timbre du pesage

Stempel stacji lub portu przeznaczenia
 Timbre de la gare ou port de destination

KOMUNIKACJA PRZEZ PORT KONSTANCA. O-LEVANTIN VIA CONSTANTZA.

Załącznik A*) i B**) (do art. 5).

Annexe A*) et B**) (à l'art. 5).

*) Papier biały. — Papier blanc.

**) Papier biały z czerwonymi szlakami szerokości co najmniej 1 centymetra na górnym i dolnym brzegu na stronie przedniej i odwrotnej.

*) Papier blanc, avec bande rouge d'au moins 1 centimètre de largeur aux bords supérieur et inférieur, au recto et au verso.

Oplacono Taxes perçues	R A C H U Ń E K N O T E	Oplata jednostkowa za 100 kg. Unité de taxe pour 100 kg.	Do pobrania — A percevoir				Stemple stacyi zdawczo-odbiorczych i uzasadnienie terminów dodatkowych dostawy Timbres des stations de transit et justification des délais supplémentaires
	Zaliczka Debours						
	Zaliczenie Remboursements						
	Wydatki uprzednie Frais antérieurs						
	Prowizja Provision						
	Oplata przewozowa, klasa taryfowa Taxe de transport, groupe						
	od ..... do ..... de ..... à						
	Oplata za załadowanie i wyładowanie Taxe pour le chargement et le déchargement						
	Oplaty za ważenie Taxe pour le pesage						
	Postojowe lub składowe Taxe de location ou de magasinage						
	Oplata za deklarowanie wartości dostawy Provision pour la déclaration de l'intérêt						
	Premja ubezpieczeniowa od niebezpieczeństw w czasie przewozu morzem Prime pour l'assurance maritime						
	Stempel w wysokości ..... od premji ubezpieczeniowej Timbre de ..... sur les primes						
	Koszty i opłaty celne według rachunku Nr. .... Frais et droits de douane conformément à la note						
	Razem — Total						

Potwierdzenie odbioru przesyłki.
Wyszczególnioną przesyłkę w liście przewozowym — konosamencie otrzymałem.

Accusé de réception du destinataire.

Je soussigné certifie avoir reçu les marchandises indiquées dans la présente lettre de voiture — connaissance.

dnia

le

19

Podpis — Signature

COPIE**MUNIKACJA PRZEZ PORT KONSTANCA.
JO-LEVANTIN VIA CONSTANTZA.**Załącznik C*) i D**) (do art. 5).
Annexe C*) et D**) (à l'art. 5).

*) Papier biały. — Papier blanc.

**) Papier biały z czerwonymi szlakami szerokości co najmniej 1 centymetra na górnym i dolnym brzegu na stronie przedniej i odwrotnej.

Papier blanc, avec bande rouge d'au moins 1 centimètre de largeur aux bords supérieur et inférieur, au recto et au verso.

Opłacono Taxes perçues	R A C H U Ń E K N O T E	Opłata jednostkowa za 100 kg. Unité de taxe pour 100 kg.	Do pobrania — A percevoir				Stemple stacji zdawczo-odbiorczych i uzasadnienie terminów dodatkowych dostawy Timbres des stations de transit et justification des délais supplémentaires
	Zaliczka Debours						
	Zaliczenie Remboursements						
	Wydatki uprzednie Frais antérieurs						
	Prowizja Provision						
	Opłata przewozowa, klasa taryfowa Taxe de transport, groupe						
	od ..... do ..... de ..... à						
	Opłata za załadowanie i wyładowanie Taxe pour le chargement et le déchargement						
	Opłaty za ważenie Taxe pour le pesage						
	Postojowe lub składowe Taxe de location ou de magasinage						
	Opłata za deklarowanie wartości dostawy Provision pour la déclaration de l'intérêt						
	Premja ubezpieczeniowa od niebezpieczeństw w czasie przewozu morzem Prime pour l'assurance maritime						
	Stempel w wysokości ..... od ..... premi ubezpieczeniowej ..... Timbre de ..... sur les primes						
	Koszty i opłaty celne według rachunku Nr. .... Frais et droits de douane conformément à la note						
Razem — Total							

Potwierdzenie odbioru przesyłki.
Wyszczególnioną przesyłkę w liście przewozowym — konosamencie otrzymałem.Accusé de réception du destinataire.
Je soussigné certifie avoir reçu les marchandises indiquées dans la présente lettre de voiture — connaissement.dnia
le

19

Podpis — Signature

Przy przeliczaniu waluty taryfowej na walutę krajową obowiązuje każdorazowy kurs przeliczeniowy w kraju, miejsca zapłaty.

Przedsiębiorstwa uczestniczące w przewozie są obowiązane podawać do ogólnej wiadomości, zapomocą ogłoszeń wywieszanych przy okienkach kasowych lub w inny odpowiedni sposób, kursy, po jakich przeliczają należności przewozowe, opłaty dodatkowe i inne koszty, wyrażone w walucie taryfowej na walutę krajową (kursy przeliczeniowe).

Opłaty zgóry pobrane, stacja (agencja) powinna wymienić szczegółowo w oryginalnym liście przewozowym-konosamencie i kopjach tegoż.

2) Przy przesyłkach, podlegających obowiązkowej opłacie zgóry lub jeżeli nadawca wziął na swój rachunek koszty w całości albo częściowo, należy zażądać od nadawcy złożenia odpowiedniej w przybliżeniu sumy, jako zabezpieczenie, w wypadku, gdy kwota mająca być uiszczona nie może być ściśle określona przy nadaniu przesyłki. Stacje przejściowe (agencje) wpisują kolejno należności do rachunku przedpłaty (załącznik E), który towarzyszy przesyłce do miejsca przeznaczenia. Rachunek przedpłaty musi być niezwłocznie po nadejściu przesyłki do miejsca przeznaczenia odesłany zpowrotem do miejsca nadania. Po nadejściu rachunku przedpłaty winno nastąpić ostateczne rozliczenie się z nadawcą.

3) Prawo zgłaszania roszczeń o zwrot niesłusznie pobranych opłat przewozowych służy nadawcy lub adresatowi albo też osobie, na rzecz której list przewozowy-konosament indosowano, zależnie od tego, kto uiszczył nadpłatę.

Reklamacje należy zawsze zgłaszać w tym Zarządzie, gdzie nastąpiła zapłata. W razie opłaty należności zgóry do reklamacji należy dołączyć wręczoną nadawcy kopję listu przewozowego-konosamentu. W razie zaś przekazania należności, do reklamacji dołączyć należy egzemplarz kopji listu przewozowego-konosamentu, wręczony odbiorcy przy wykupnie przesyłki.

Do reklamacji wniesionej przez osobę trzecią należy dołączyć oddzielne zaświadczenie uprawnionego, że zgadza się na wypłacenie przypadającej kwoty osobie, zgłaszającej reklamację. Oświadczenie to, na którym podpis, na żądanie właściwego Zarządu, należy uwierzytelnić, przedsiębiorstwo zatrzymuje.

Art. 12. Zaliczenia i zaliczki.

Taryfa postanawia, czy zaliczenia i zaliczki w gotowiznie są dopuszczalne.

Art. 13. Terminy dostawy.

Na drodze kolejowej obowiązują — oprócz maksymalnych terminów dostawy, ustalonych w Konwencji Międzynarodowej — dodatkowe terminy dostawy ważne każdorazowo na kolejach uczestniczących w przewozie.

Za przekroczenie terminu dostawy na drodze kolejowej nie wypłaca się żadnego odszkodowania, jeżeli, pomimo przekroczenia terminu dostawy, prze-

tarifaires dans la monnaie des pays respectifs, il sera pris comme base le cours de change de la place du paiement.

Les administrations de transport sont tenues de publier, par voie d'affichage aux guichets ou de toute autre manière appropriée, les cours auxquels elles effectuent la conversion des frais de transport, des frais accessoires et autres frais exprimés en unités monétaires tarifaires, qui sont payés en monnaie du pays (cours de conversion).

La station ou l'agence d'expédition devra indiquer les taxes en port payé tant dans l'exemplaire original de la lettre de voiture-connaissance que dans les copies.

2) Pour les envois sujets à l'affranchissement obligatoire ou si l'expéditeur prend à sa charge le montant de tous ou d'une partie des frais et si ce montant ne peut pas être fixé exactement au moment de la remise au transport, les administrations de transport peuvent exiger à titre de garantie, le dépôt contre reçu d'une somme représentant approximativement les frais. Ces frais sont portés par les gares de réinscription successives sur un bulletin d'affranchissement (annexe E) qui accompagne l'envoi jusqu'à destination et qui est renvoyé à la gare expéditrice immédiatement après l'arrivée de l'envoi au lieu de destination. Dès réception du bulletin d'affranchissement le règlement du compte est à effectuer avec l'expéditeur.

3) Les réclamations pour l'application irrégulière du tarif, peuvent être présentées par les personnes qui ont effectué le paiement, c'est-à-dire l'expéditeur ou la personne au nom de laquelle a été endossée la lettre de voiture-connaissance, ou par le destinataire.

Les réclamations ne peuvent être exercées que contre l'administration qui a perçu les taxes. A la réclamation doit être annexée, lorsque les taxes de transport sont en port payé, la copie de la lettre de voiture-connaissance remise à l'expéditeur; lorsque les taxes ont été mises à la charge du destinataire, la copie de la lettre de voiture-connaissance remise au destinataire lors du paiement des taxes.

Les demandes de restitution présentées par une tierce personne devront être accompagnées d'une déclaration de la personne en droit par laquelle elle consent que le paiement soit effectué à la personne qui présentera la réclamation. Cette déclaration, dont la signature devra — sur la demande de l'administration — être légalisée, sera retenue par la dite administration.

Art. 12. Remboursements et débours.

L'admission des remboursements et des débours est réglée par le tarif.

Art. 13. Délais de livraison.

Pour le transport par chemin de fer, sont en vigueur outre les délais de livraison établis par la convention internationale, les délais supplémentaires fixés par les chemins de fer qui participent au transport.

Aucune indemnité pour retard à la livraison par chemin de fer ne doit être payée si malgré le retard, l'envoi a été néanmoins embarqué sur le

syłkę załadowano na ten sam statek, do którego byłaby załadowaną w razie terminowego przybycia do portu Konstanca. W kierunku do Polski termin dostawy rozpoczyna się z chwilą odbioru przesyłki przez kolej w porcie Konstanca; w kierunku do Lewantu termin dostawy uważa się za dotrzymany, jeżeli w ciągu tego terminu kolej żelazna przygotowała przesyłkę do oddania celem dalszego przewozu agencji Żegluga Morskiej w porcie Konstanca.

Na drodze morskiej nie istnieją terminy dostawy i nie przyjmuje się żadnej odpowiedzialności za nadejście przesyłek do portów odpowiednio do rozkładu jazdy statków.

Art. 14. Prawo wprowadzania zmian w umowie o przewóz,

1) Prawo wprowadzania zmian w umowie o przewóz służy nadawcy a w razie indosowania listu przewozowego-konosamentu osobie na rzecz której list ten indosowano. Prawo to służy wymienionym tylko wtedy, jeżeli okażą oryginał listu przewozowego-konosamentu. Tego rodzaju zlecenia uwzględnia się z reguły tylko wtedy, gdy nadeszły za pośrednictwem stacji (ajencji) nadawczej.

2) Dodatkowe zlecenia mogą obejmować tylko następujące zarządzenia:

- a) aby przesyłkę zwrócono na stacji lub w ajencji nadania,
- b) aby przesyłkę zatrzymano w drodze lub wydano na stacji lub w ajencji, położonej poza stacją lub portem przeznaczenia,
- c) aby przesyłkę zwrócono do stacji lub portu nadania,
- d) aby przesyłkę wydano innej osobie lub firmie.

Przedsiębiorstwa przewozowe mogą także przyjąć dodatkowe zlecenia na frankowanie przesyłki, jednak bez żadnej odpowiedzialności za wykonanie tych zleceń.

3) Dodatkowe zlecenia, wydawane za pośrednictwem stacji kolejowej, należy uskuteczniać pisemnym oświadczeniem na przepisowym formularzu (załącznik F). W ajencjach Żegluga Morskiej dokonywa się zleceń pismem do kierownika ajencji.

Dodatkowe zlecenia należy powtórzyć w oryginalnym liście przewozowego-konosamentu i podpisać przez osobę upoważnioną do dania zlecenia.

Zlecenie dodatkowe musi się rozciągać na całą przesyłkę.

4) Przedsiębiorstwa uczestniczące w przewozie mogą odmówić lub odroczyć wykonanie zleceń lub też je zmienić w następujących wypadkach:

- a) jeżeli wykonanie nie jest już możliwe w chwili, gdy zlecenie doszło do przedsiębiorstwa przewozowego,
- b) jeżeli wykonanie mogłoby spowodować utrudnienia w prawidłowym biegu służby przewozowej,
- c) jeżeli zlecenie dotyczy zmiany stacji (portu) przeznaczenia a wykonaniu zlecenia sprze-

même vapeur à bord duquel il devait être chargé s'il arrivait sans retard dans le port de Constantza. Dans la direction vers la Pologne, le délai de livraison prend cours à partir du moment de la réception de l'envoi par le chemin de fer, dans le port de Constantza; dans la direction vers le Levant, le délai de livraison est observé si, au cours de ce délai l'envoi a été mis à la disposition de l'agence maritime dans le port de Constantza. Ils n'existent pas de délais de livraison sur les parcours par mer, et aucune responsabilité n'est assumée en cas de la non arrivée des envois aux ports conformément aux itinéraires.

Art. 14. Droit de modifier le contrat de transport.

1) Le droit de disposer d'un envoi remis au transport appartient à l'expéditeur ou au détenteur de l'original de la lettre de voiture-connaissance, endossée en son nom. Ces personnes ne peuvent exercer ce droit que si elles présentent l'exemplaire original de la lettre de voiture-connaissance. De telles dispositions ne pourront être exécutées que si elles sont transmises par l'intermédiaire de la station ou de l'agence d'expédition.

2) Les dispositions ultérieures ne peuvent être données que dans les cas suivants:

- a) quand on demande le retrait de l'envoi à la station même ou à l'agence d'expédition;
- b) quand on demande l'arrêt de l'envoi en cours de route ou sa livraison à une station ou agence située au delà de la station ou agence de destination;
- c) quand on demande le retour de la marchandise à la station ou à l'agence d'expédition;
- d) au cas où l'expéditeur désire changer le nom du destinataire d'un envoi adressé au nom d'une personne ou firme.

Les administrations de transport acceptent de même la demande pour l'affranchissement ultérieur de l'envoi mais sans aucune garantie pour l'exécution de cette disposition.

3) Les dispositions ultérieures présentées aux stations doivent être écrites sur le formulaire prescrit (annexe F). Aux agences du Service Maritime Roumain les dispositions doivent être données au moyen d'une lettre adressée au chef de l'agence.

Dans tous les cas, la disposition ultérieure doit être répétée sur l'original de la lettre de voiture-connaissance et signée par l'ayant droit de disposer de l'envoi.

La disposition ultérieure doit comprendre la totalité de l'envoi.

4) Les administrations de transport peuvent refuser ou apporter des retards à l'exécution des dispositions ultérieures ou même de les modifier dans les cas ci-après:

- a) si l'exécution de ces ordres n'est plus possible au moment où ils parviennent aux administrations de transport;
- b) si l'exécution est de nature à troubler le service régulier de l'exploitation;
- c) si l'exécution, quand il s'agit du changement de la station ou de l'agence de destination,

ciwiają się postanowienia ustawowe lub inne, w szczególności postanowienia władz sanitarnych, celnych, podatkowych, policyjnych lub innych władz administracyjnych,

- d) jeżeli zlecenie dotyczy zmiany stacji (portu) przeznaczenia, lub zwrotu przesyłki, a wartość towaru nie zabezpiecza przypuszczalnych ogólnych kosztów przewozu przypadających od tej przesyłki do nowej stacji (portu) przeznaczenia, chyba, że koszty te będą zgóry opłacone lub zabezpieczone.

W wypadkach wyżej wymienionych należy niezwłocznie zawiadomić o przeszkodach w wykonaniu zlecenia osobę, która dała zlecenie zmiany umowy.

5) Z chwilą wydania odbiorcy kopji listu przewozowego-konosamentu, towarzyszącej przesyłce, wygasa prawo do wprowadzania zmian w umowie o przewóz.

Art. 15. Zawiadomienie o przybyciu przesyłki.

1) Co do zawiadamiania o przybyciu przesyłki, obowiązują na stacjach polskich kolei przepisy Regulaminu Przewozu oraz taryfy wewnętrznej.

Przesyłek, adresowanych *na zlecenie* z reguły nie awizuje się; jeżeli jednak posiadacz listu przewozowego-konosamentu wystawionego *na zlecenie* życzy sobie zawiadomienia go o przybyciu przesyłki, winien to zgłosić na stacji przeznaczenia za okazaniem oryginału listu przewozowego-konosamentu i podać dane, potrzebne do awizowania.

2) W portach nie zawiadamia się o nadejściu przesyłek.

Art. 16. Wydanie przesyłki w miejscu przeznaczenia. Postępowanie przy wydaniu przesyłki.

1) Przesyłkę wydaje się za zwrotem oryginału listu przewozowego-konosamentu, opatrzonego potwierdzeniem odbioru przez osobę uprawnioną do odbioru, po zapłaceniu wszelkich należności, wynikających z umowy o przewóz.

Osobę, która przedstawia oryginał listu przewozowego-konosamentu, uważa się za upoważnioną do odbioru przesyłki. Przedsiębiorstwo przewozowe nie jest obowiązane sprawdzać tożsamości osoby odbiorcy, ani własnoręczności jego podpisu.

Po odebraniu oryginału listu przewozowego-konosamentu, wydaje się odbiorcy saldowaną kopję tegoż, na której należy uwidocznic wszelkie przez odbiorcę uiszczone kwoty.

2) Jeżeli po nadejściu przesyłki, adresowanej do pewnej osoby lub firmy, adresat przesyłki ze słusznej przyczyny nie jest jeszcze w posiadaniu oryginału listu przewozowego-konosamentu, przedsiębiorstwo przewozowe może według własnego uznania wydać przesyłkę adresatowi za potwierdzeniem odbioru na saldowanej kopji listu przewozowego-konosamentu i za złożeniem zabezpieczenia, odpowiadającego co najmniej wartości towaru. W takim razie za zwrotem oryginału listu przewozowego-konosamentu zwraca się deponującemu saldowaną kopję wraz z zabezpieczeniem.

est en opposition avec les lois et règlements en vigueur, notamment au point de vue des prescriptions sanitaires, des douanes, de police ou d'autres autorités administratives;

- d) au cas où la valeur de la marchandise, lorsqu'il s'agit du changement de la station ou de l'agence de destination ou du retour de la marchandise, ne couvre pas selon toutes prévisions tous les frais de transport jusqu'à sa nouvelle destination, à moins que le montant de ces frais ne soit payé immédiatement ou qu'une garantie équivalente ne soit déposée.

Dans les cas visés ci-dessus, la personne qui a donné la disposition sera informée le plus tôt possible des empêchements qu'il y a à l'exécution de sa disposition.

5) Le droit de disposer d'un envoi cesse si la copie de la lettre de voiture-connaissance, qui a accompagnée l'envoi, a été remise au destinataire.

Art. 15. Avis d'arrivée de l'envoi.

1) L'arrivée des envois aux stations des chemins de fer est avisée aux destinataires conformément aux dispositions du règlement de transport et du tarif local des chemins de fer polonais.

L'arrivée des envois adressés *à ordre* n'est pas avisée aux destinataires.

Si le porteur de la lettre de voiture-connaissance, adressée *à ordre*, désire être avisé de l'arrivée de l'envoi, il doit présenter dans ce but à la station de destination la lettre de voiture-connaissance et lui indiquer les dates nécessaires pour l'avis.

2) Dans les ports, l'arrivée des envois n'est pas avisée aux destinataires.

Art. 16. Livraison des marchandises à destination. Règles à suivre lors de la livraison.

1) L'envoi est délivré à l'ayant droit après avoir acquitté tous les frais résultant du contrat de transport, en échange de l'exemplaire original de la lettre de voiture-connaissance sur lequel l'ayant droit accusera réception de l'envoi.

La personne qui présentera l'original endossé à son nom est considérée comme ayant le droit de recevoir la marchandise et l'administration de transport n'est pas tenue de vérifier son identité ni l'authenticité des signatures apposées sur la lettre de voiture-connaissance.

Après la restitution de l'original de la lettre de voiture-connaissance, le destinataire en recevra la copie dans laquelle il sera fait mention du montant des taxes et des frais qu'il a acquittés.

2) Lorsque l'envoi est adressé à une personne ou firme et le destinataire, après l'arrivée de l'envoi, n'est pas encore en possession de l'exemplaire original, pour une cause bien motivée, l'administration de transport peut, d'après sa propre décision, délivrer l'envoi au destinataire contre accusé de réception sur la copie de la lettre de voiture-connaissance et contre une garantie qui couvre largement la valeur de la marchandise. Après la restitution de l'original de la lettre de voiture-connaissance, la copie ainsi que la garantie seront restituées au déposant.

Powyższego postępowania nie wolno stosować przy przesyłkach adresowanych *na zlecenie*. Przesyłki takie wydają się tylko za zwrotem oryginału listu przewozowego-konosamentu.

3) Wydawanie przesyłek odbywa się na stacjach kolejowych według regulaminu odnośnej kolei.

4) Wydawanie przesyłek w portach odbywa się według postanowień punktu 1 i 2 niniejszego artykułu oraz według artykułu 17.

5) W razie zaginięcia, zagubienia lub zniszczenia z jakichkolwiek bądź powodów oryginału listu przewozowego-konosamentu, przesyłka może być wydana tylko po dopełnieniu przez osobę uprawnioną wszystkich formalności, zastrzeżonych prawem, obowiązującym na miejscu, gdzie przesyłka ma być wydana.

Art. 17. Wyładowanie towarów ze statków w portach przeznaczenia.

1) Po przybyciu statku do portu przeznaczenia kapitan statku lub organ agencji Rumuńskiej Żeglugi Morskiej może dokonać wyładowania przyborami pokładowymi lub powierzyć wyładowanie osobie z własnego wyboru albo ustanowionej przez władze portu. Wyładowanie, oddanie na skład i wydawanie towarów odbywa się na koszt, ryzyko i niebezpieczeństwo odbiorcy.

2) Jeżeli wyładowania dokonywa kapitan statku lub organ agencji Rumuńskiej Żeglugi Morskiej, wówczas towary wyładowuje się, bez zawiadomienia o tem osoby uprawnionej do odbioru, do magazynu celnego, na przystani albo do publicznego magazynu lub prywatnego domu składowego na jej koszt, ryzyko i niebezpieczeństwo.

3) Wyładowanie może nastąpić w nocy, w niedziele lub dnie świąteczne na każdym miejscu przystani albo doków. W razie wyładowania towarów z pokładu zapomocą dźwigu kontrola pojedynczych sztuk winna być dokonywana na pokładzie przez kapitana statku i osobę uprawnioną do odbioru, za wręczeniem kapitanowi oryginału listu przewozowego-konosamentu i za cplatą wszelkich należności. W wypadku jednak, gdyby odbiorca nie miał przy tej czynności upoważnionego przedstawiciela, kapitan i organ agencji Rumuńskiej Żeglugi Morskiej nie dopuszczają do żadnych późniejszych reklamacyj z tytułu wydania przesyłki z pokładu.

4) Jeżeli z jakiegokolwiek przyczyny nie dokonano wyładowania towaru ze statku w porcie przeznaczenia, kapitan statku i agent Rumuńskiej Żeglugi Morskiej mają prawo zatrzymania towaru na pokładzie, aby go w drodze powrotnej wyładować, a nawet do portu wyjścia statku odstawić, albo też według własnego uznania wyładować w porcie najbliższym, leżącym na drodze kursu statku. Z portu tego w takim razie przesyłka będzie przewieziona statkiem Rumuńskiej Żeglugi Morskiej lub w inny sposób do portu przeznaczenia na koszt Rumuńskiej Żeglugi Morskiej a na ryzyko towaru. Uprawniony do odbioru nie będzie miał żadnego prawa do odszkodowania z powodu opóźnienia.

Ce procédé n'est pas admis pour les envois adressés à *ordre*, qui, en aucun cas, ne pourront être délivrés que contre restitution de l'original de la lettre de voiture-connaissance.

3) La livraison des marchandises aux stations est réglée conformément aux prescriptions réglementaires des chemins de fer respectifs.

4) Les envois arrivés aux ports de destination sont mis à la disposition des destinataires aux conditions stipulées plus haut aux point 1 et 2 et à celles de l'art. 17.

5) En cas d'égarément, perte ou destruction par toute circonstance de l'exemplaire original de la lettre de voiture-connaissance, la marchandise ne pourra être délivrée qu'après l'accomplissement, par la personne en droit, des formalités exigées par la loi du pays où la livraison aura lieu.

Art. 17. Débarquement des marchandises aux ports de destination.

1) A l'arrivée du vapeur à destination, le capitaine ou l'agent du Service Maritime Roumain ont la faculté de débarquer les marchandises par les moyens du bord ou par un entrepreneur de leur choix ou par l'entrepreneur imposé par les autorités du port respectif. Dans tous les cas, le débarquement, stationnement et livraison des marchandises a toujours lieu aux frais, risques et périls des destinataires.

2) Lorsque le débarquement sera opéré par les soins du capitaine ou de l'agent, il aura lieu sans qu'ils soit besoin d'en aviser le destinataire, et les marchandises seront déposées en Douane, à quai, ou dans un entrepôt ou magasin public ou particulier, à ses frais, risques et périls.

3) Le débarquement pourra être opéré les nuits, dimanches et fêtes sur tout quai ou tout dock. Lorsqu'il aura lieu sous palan, le contrôle des colis devra être effectué à bord contradictoirement entre le capitaine et le destinataire et la lettre de voiture-connaissance devra être remise au capitaine dûment acquittée; mais au cas où le destinataire ne serait pas représenté à cette opération par un mandataire légal, le capitaine et le Service Maritime Roumain n'admettront aucun contrôle postérieur à la livraison sous palan.

4) Lorsque, par suite d'une cause quelconque, le débarquement de la marchandise n'aura pas été effectué au port de destination, le capitaine et le Service Maritime Roumain sont autorisés à la conserver à bord pour la débarquer au retour et même à la ramener au point de départ ou à la déposer au port le plus voisin de son itinéraire, selon leur appréciation, d'où elle sera rapportée par l'un des vapeurs du Service Maritime Roumain ou par toute autre voie, aux frais du Service Maritime Roumain mais aux risques de la marchandise sans que son propriétaire puisse prétendre à aucune indemnité pour le retard.

Jeżeli uprawniony do odbioru nie zgłosi się z jakiegokolwiek przyczyny po przesyłkę, kapitan statku i organ agencji Rumuńskiej Żeglugi Morskiej zwolnią się od odpowiedzialności przez złożenie przesyłki do agencji celnej.

5) W razie pożaru na lądzie lub na morzu uprawnionemu do odbioru przesyłki nie służy prawo do odszkodowania ze strony Rumuńskiej Żeglugi Morskiej pomimo opłacenia składowego.

Rumuńska Żegluga Morska lub jej agenci nie mają w żadnym wypadku obowiązku ubezpieczać przesyłki nieodebrane.

Art. 18. Przeszkody w wydawaniu przesyłek.

1) Przy przeszkodach w wydawaniu na stacjach przeznaczenia postępowanie stosuje się do przepisów regulaminowych kolei wydającej.

Zawiadomienie o przeszkodach w wydaniu przesyłki jak również zawiadomienia dotyczące zarządzenia i wykonania sprzedaży przesyłki wysyła się każdorazowo nadawcy.

2) Jeżeli uprawniony do odbioru odmówi przyjęcia przesyłki, nadanej do oznaczonej osoby lub firmy, nadawca ma prawo rozporządzania przesyłką nawet w tym wypadku, gdy nie może okazać oryginału listu przewozowego-konosamentu.

3) Przy przeszkodach w wydawaniu w portach stawia się przesyłkę niezwłocznie do rozporządzenia nadawcy. Przesyłki niepodjęte po upływie 6 tygodni od czasu wysłania zawiadomienia o przeszkodzie, agencja jest uprawniona sprzedać lub też pozostawić urzędowi celnemu.

Towary, podlegające szybkiemu zepsuciu mogą być sprzedane także przed upływem wspomnianego terminu, a nawet natychmiast po przybyciu do portu przeznaczenia. To samo prawo służy również agencji w portach przeznaczenia w wypadku, gdy zachodzi obawa, że narosłe koszty przewozu, składowe i t. d. osiągnęły przypuszczalnie wartość przesyłki.

4) Sumę, uzyskaną ze sprzedaży, po potrąceniu przewoznego i innych należności, oddaje się posiadaczowi oryginału listu przewozowego-konosamentu tylko za zwrotem tego dokumentu i przy zachowaniu postanowień punktu 1) art. 16.

Jeżeli kwota, uzyskana ze sprzedaży przesyłki, nie pokrywa należności przedsiębiorstw uczestniczących w przewozie, nadawca i osoby uprawnione do odbioru obowiązane są solidarnie do zapłaty różnicy między kwotą, jaką przesyłka jest obciążona, a kwotą, uzyskaną ze sprzedaży.

Art. 19. Stwierdzenie uszkodzenia przesyłek. Reklamacje.

1) Stwierdzenia częściowego zaginięcia lub uszkodzenia towaru na kolei żelaznej dokonywa się według Regulaminu Przewozu kolei stwierdzającej.

2) Stwierdzenia w portach dokonywują właściwe władze miejscowe. Stwierdzenie powinno być do-

Lorsque, pour une cause quelconque, les destinataires ne se présenteront pas pour retirer leurs marchandises, le capitaine et le Service Maritime Roumain seront déchargés par leur remise entre les mains des agents de la douane.

5) En cas d'incendie à terre ou à flot, les propriétaires des marchandises ne pourront exercer aucun recours contre le Service Maritime Roumain. La perception des frais de stationnement et de magasinage ne constitue pas une dérogation à cette règle.

Le Service Maritime Roumain ou ses agents ne prennent en aucun cas l'obligation de soigner l'assurance des marchandises en attendant leur retrait.

Art. 18. Empêchements à la livraison.

1) En cas d'empêchement à la livraison des envois aux stations de destination, les chemins de fer procèdent conformément à leurs règlements en vigueur.

L'avis d'empêchement ainsi que l'avis concernant la vente de la marchandise seront communiqués, pour chaque cas séparément, à l'expéditeur.

2) Si le destinataire d'une marchandise adressée à une personne ou firme refuse d'en prendre livraison, l'expéditeur a plein droit d'en disposer même s'il ne peut pas produire l'original de la lettre de voiture-connaissance.

3) En cas d'empêchement à la livraison dans le port de destination, la marchandise est mise immédiatement à la disposition de l'expéditeur. Au cas où le destinataire ne retirera pas l'envoi dans un délai de six semaines à partir de la notification par écrit, ou s'il refuse de la recevoir, l'agence est en droit de l'abandonner à la douane ou de la vendre.

Les marchandises sujettes à la détérioration rapide peuvent être vendues avant le délai mentionné plus haut, même immédiatement après leur arrivée à destination. Ce droit sera de même exercé par les agences de destination pour couvrir les taxes de transport, les frais de magasinage et autres frais dus en cas qu'ils atteignent approximativement la valeur de la marchandise.

4) En cas de vente, la somme obtenue moins les taxes de transport et les autres frais, ne peut être acquittée au détenteur de l'exemplaire original de la lettre de voiture-connaissance, conformément aux dispositions de l'Art. 16 point 1), que contre la restitution de ce document.

Les administrations de transport ont le droit d'exercer un recours contre l'expéditeur solidairement avec la personne en droit de recevoir la marchandise, pour la différence entre la somme totale qui leur est due et le produit net de la vente des marchandises.

Art. 19. Constatation des dommages. Réclamations.

1) La constatation des pertes partielles ou des dommages aux stations de destination aura lieu en conformité avec les prescriptions du règlement de transport local de l'administration qui a fait la constatation.

2) La constatation des dommages aux ports de débarquement sera faite par les autorités locales

konane protokółarnie. Do tej czynności należy wewszystk'e znane strony zainteresowane.

3) Do wnoszenia reklamacyj z powodu całkowitego lub częściowego zaginięcia lub uszkodzenia przesyłki, jako też z powodu przekroczenia terminu dostawy, jest uprawniony tylko posiadacz oryginału listu przewozowego-konosamentu. Do reklamacji należy dołączyć oryginał listu przewozowego-konosamentu.

Jeżeli reklamację wnosi odbiorca, który już nie jest w posiadaniu oryginału listu przewozowego-konosamentu, ponieważ oddał go w porcie lub stacji przeznaczenia przy opłacie przewoźnego, wtedy może do reklamacji dołączyć otrzymaną kopję listu przewozowego-konosamentu.

4) Reklamacje przesyłek, które jeszcze nie nadeszły, wnosi się do Zarządu stacji (portu) nadania, we wszystkich innych wypadkach do Zarządu stacji (portu) przeznaczenia.

Art. 20. Odpowiedzialność przedsiębiorstw uczestniczących w przewozie za czynności swych pracowników.

Przedsiębiorstwa, uczestniczące w przewozie odpowiadają za swoich pracowników i za inne osoby, któremi posługują się przy wykonywaniu przewozu. Jeżeli jednak na żądanie interesantów pracownicy przedsiębiorstw tych sporządzają listy przewozowe-konosamenty, dokonywują tłumaczeń lub spełniają inne czynności, do których przedsiębiorstwa owe nie są obowiązane, uważa się ich za działających z polecenia osób, dla których czynności te załatwiają. Przedsiębiorstwo nie odpowiada za takie czynności, wykonywane przez swych pracowników.

Art. 21. Odpowiedzialność przedsiębiorstw uczestniczących w przewozie za całkowite lub częściowe zaginięcie lub uszkodzenie przesyłki.

1) Przedsiębiorstwa uczestniczące w przewozie odpowiadają za szkody, powstałe wskutek całkowitego lub częściowego zaginięcia lub uszkodzenia towaru na kolei według postanowień Berneńskiej Konwencji Międzynarodowej.

2) Za szkody wynikłe wskutek całkowitego lub częściowego zaginięcia lub uszkodzenia towaru na drodze morskiej odpowiadają przedsiębiorstwa uczestniczące w przewozie w granicach postanowień zamieszczonych w artykule 2 — b) niniejszego regulaminu. Sprzeczne zwyczaje handlowe w portach załadunku lub wyładunku nie będą uwzględnione.

Jeżeli nie można ustalić miejsca powstania szkody, przyjmuje się, że powstała w tem przedsiębiorstwie uczestniczącem w przewozie, gdzie szkoda najpierw stwierdzono.

Wyjątek stanowią uszkodzenia, powstałe wskutek wpływów atmosferycznych na towary, szczególnie wrażliwe na ciepło, zimno, wilgoć i inne zmiany ciśnienia atmosferycznego. W braku możliwości odmiennego stwierdzenia przypuszcza się przy takich towarach, że szkoda powstała w drodze morskiej.

compétentes. La constatation devra être faite d'une manière contradictoire et par procès-verbal en citant toutes les parties intéressées et connues.

3) Le droit de réclamer en cas de perte totale, partielle ou d'avarie de la marchandise ainsi que pour le dépassement du délai de livraison appartient au détenteur de l'exemplaire original. On devra annexer à la réclamation l'original de la lettre de voiture-connaissance.

Dans le cas où la réclamation est formulée par le destinataire et que celui-ci n'est plus en possession de l'original de la lettre de voiture-connaissance qui a été retenu par la station ou l'agence de destination à l'acquittement des taxes, il peut annexer à sa réclamation la copie de la lettre de voiture-connaissance qui lui a été remise.

4) Les réclamations concernant les envois qui ne sont pas arrivés à destination, doivent être adressées à l'administrations à laquelle appartient la station ou l'agence d'expédition. Dans tous les autres cas, à l'administration de la station ou de l'agence de destination.

Art. 20. Responsabilité des administrations de transport pour les agents attachés à leur service.

Les administrations de transport sont responsables des agents attachés à leur service et des autres personnes qu'elles emploient pour l'exécution du transport. Toutefois, si à la demande de l'intéressé les agents des administrations de transport dressent les lettres de voiture-connaissances, font des traductions ou rendent d'autres services qui n'incombent pas aux administrations, ils sont considérés comme mandataires de celui à qui ces services ont été rendus et les administrations de transport ne sont pas responsables, en ce cas, du travail effectué par leurs agents.

Art. 21. Responsabilité des administrations de transport pour la perte totale ou partielle ou pour les avaries.

1) L'administration de transport est responsable des dommages qui résultent de la perte totale ou partielle ou de l'avarie causée à la marchandise sur les chemins de fer d'après les règles et les restrictions contenues dans la Convention internationale de Berne.

2) Pour les dommages qui résultent de la perte totale ou partielle ou de l'avarie causée à la marchandise pendant le trajet maritime, l'administration de transport n'est responsable que dans les limites des dispositions prévues à l'Art. 2-b du présent Règlement, sans considération des usages aux ports de chargement qui y seraient contraires.

Lorsqu'il ne sera pas possible de constater le lieu où le dommage a été produit, il sera considéré comme ayant été occasionné sur le réseau de l'administration qui l'a signalé d'abord.

Sont exceptés les dommages provoqués par les influences atmosphériques à certaines marchandises sensibles à la chaleur, à l'humidité, à la dépression, etc., qu'on présume résulter du fait de leur transport par mer dans l'impossibilité de toute autre constatation.

3) Przedsiębiorstwo uczestniczące w przewozie nie odpowiadają za całkowite lub częściowe zagnięcie lub inną szkodę towarów, które muszą być załadowane na pokład, bądź z powodu takich rozmiarów pojedynczych sztuk, że pomieszczenie ich wewnątrz statku natrafia na trudności, bądź celem uchronienia innych, razem załadowanych towarów przed uszkodzeniem, bądź też z innych powodów.

Art. 22. Ubezpieczenie towarów od ryzyka przewozu morzem, od ognia i kradzieży.

Jeżeli nadawca pragnie ubezpieczyć towary od ryzyka przewozu morzem, od ognia i kradzieży, winien wartość ubezpieczenia oznaczyć słowami w odnośnej rubryce listu przewozowego-konosamentu. W tym wypadku Rumuńska Żegluga Morska ubezpiecza towar w towarzystwach ubezpieczeniowych, z którymi zawarła osobno umowę i pobiera na ich rachunek premje ubezpieczeniowe, podane w taryfie.

Na życzenie interesantów wydają stacje kolejowe i agencje Rumuńskiej Żeglugi Morskiej odpis odnośnej umowy ubezpieczeniowej.

Za załatwienie formalności ubezpieczeniowych nie pobiera się żadnej należności.

Art. 23. Deklarowanie wartości dostawy.

Deklaracja wartości dostawy może nastąpić tylko co do przewozów na kolejach żelaznych według postanowień Berneńskiej Konwencji Międzynarodowej.

Art. 24. Ogólna awaria.

W wypadkach ogólnej awarii należy sporządzić w porcie Konstanca — bez względu na port przeznaczenia — opis awarii, oszacowanie i podział szkód i strat, poniesionych przez statek i towary, a to według postanowień regulaminu York-Anvers 1924.

Przy ustaleniu udziału w ogólnej awarii dolicza się do wartości towaru należności przewozowe.

Dla zabezpieczenia należytego ustalenia udziału w ogólnej awarii, odbiorcy są obowiązani przedstawić Rumuńskiej Żegludze Morskiej dokumenty, umożliwiające oznaczenie rzeczywistej wartości towarów. Na podstawie tych dokumentów Rumuńska Żegluga Morska oznaczy prowizorycznie sumę, którą odbiorca winien złożyć przed wykupem towaru jako zabezpieczenie aż do ostatecznego ustalenia jego udziału.

Rumuńska Żegluga Morska zastrzega sobie prawo zatrzymania towarów aż do złożenia prowizorycznie ustalonej sumy, służącej na pokrycie udziału w ogólnej awarii.

Art. 25. Skargi sądowe przeciwko Rumuńskiej Żegludze Morskiej.

W razie sporu z Rumuńską Żegludą Morską, wynikłego z zastosowania postanowień listu przewozowego-konosamentu w odniesieniu do przewozu morzem, wszelkie powództwo oraz zabezpieczenie powództwa winno być wszczęte w sądzie w Konstanca.

3) L'administration de transport ne répond pas des pertes partielles ou totales ou des dommages causés aux marchandises embarquées sur le pont du vapeur, soit à cause des dimensions des colis qui rendent difficile leur arrimage dans les cales, soit pour ne pas endommager les autres marchandises chargées ensemble, soit pour toute autre cause.

Art. 22. Assurance des marchandises contre les risques maritimes, d'incendie et de vol.

Si l'expéditeur désire assurer ses marchandises contre les risques maritimes, d'incendie et de vol, il devra inscrire la valeur à assurer, en lettres, dans la colonne destinée à cela dans la lettre de voiture-connaissance. En ce cas, le Service Maritime Roumain assure la marchandise auprès des sociétés d'assurance avec lesquelles il a des conventions spéciales, en percevant pour le compte de celles-ci les primes indiquées dans le tarif.

A la demande des intéressées, les stations des Chemins de Fer Polonais et les agences du Service Maritime Roumain, mettront à leur disposition une copie des dites conventions.

Pour l'accomplissement des formalités d'assurance il n'est perçu aucune taxe supplémentaire.

Art. 23. Déclaration d'intérêt à la livraison.

La déclaration d'intérêt à la livraison est admise seulement pour le transport par chemins de fer dans les conditions prévues par les prescriptions de la Convention internationale de Berne.

Art. 24. Avaries communes.

En cas d'avaries communes, la description, l'évaluation et la répartition des pertes et des dommages causés au vapeur et aux marchandises, sont à fixer à Constantza, quelle que soit la destination des marchandises, conformément aux règles York-Anvers 1924.

Pour la fixation des contributions aux avaries communes, les taxes de transport doivent être ajoutées à la valeur des marchandises.

Pour le garantissement du paiement de la quote-part de contribution à l'avarie commune, les destinataires sont tenus de présenter au Service Maritime Roumain les documents des marchandises par lesquels pourra être constatée leur valeur réelle. Sur la base de ces documents le Service Maritime Roumain fixera le quantum du dépôt provisoire qu'ils auront à déposer comme garantie avant le retrait de la marchandise et jusqu'à l'établissement du règlement définitif de contribution et de la liquidation de l'avarie commune.

Le Service Maritime Roumain se réserve le droit de retenir les marchandises jusqu'à la remise du dépôt provisoire qui servira pour couvrir la quote-part de contribution aux avaries communes.

Art. 25. Actions judiciaires contre le Service Maritime Roumain.

En cas de litige avec le Service Maritime Roumain né à l'occasion de l'interprétation ou de l'exécution de la présente lettre de voiture-connaissance concernant le transport par eau, toute demande ou action judiciaire, même par voie de garantie, devra être portée devant le Tribunal de Constantza.

(Załącznik E str. 2-ga).

Zwrócić Zawiadowcy stacji — agencji — w _____
A renvoyer au Chef de gare — d'agence — à _____

z przekazaniem sumy _____
contre reprise de _____

Zawiadowca:
Le Chef:

Zwrócono przy cedula Nr. _____ z dnia _____ z _____ do _____
Renvoyé avec feuille de route No. _____ du _____ de _____ à _____

Załącznik F (do art. 14)
Annexe F (à l'art. 14)**ZMIANY W UMOWIE O PRZEWOZ.**
Modifications au Contrat de transport. Stacje ..... kolei żelaznej .....
La gare de ..... du Chemin de fer de .....proszę o zmianę umowy o przewóz wymienionej niżej przesyłki:
est priée d'apporter au contrat de transport de l'expédition ci-après désignée:

Cechy i numery Marques et numéros	Ilość Nombre	Rodzaj opakowania Nature de l'emballage	Nazwa towaru Désignation de la marchandise	Waga w kilogramach Poids en kilogrammes
--------------------------------------	-----------------	--	--	--

nadanej do przewozu za listem przewozowym-konosamentem ..... z dnia ..... 19.....
remise au transport avec la lettre de voiture-connaissance ..... z dnia ..... 19.....pod adresem P. .... w .....
à l'adresse de M. .... à .....w sposób następujący*):
les modifications suivantes*):1. Oddać zpowrotem na stacji nadawczej P. ....
1. la retourner à la station de départ à M. ....2. Zatrzymać w drodze w oczekiwaniu dalszego zlecenia;
2. l'arrêter en cours de route en attendant des dispositions ultérieures; .....3. Wstrzymać wydanie w oczekiwaniu dalszych zleceń;
3. surseoir à la livraison en attendant des dispositions ultérieures; .....4. Wydać P. .... w .....
4. la livrer à M. .... à .....port-stacja kolei żelaznej .....
port-gare du Chemin de fer de .....5. Wydać tylko za pobraniem zaliczenia w kwocie .....
5. ne la livrer que contre paiement d'un remboursement de .....

(słowami — en toutes lettres)

6. Wydać nie za zaliczeniem wskazanym w liście przewozowym-konosamencie lecz
6. la livrer contre paiement, non pas du remboursement indiqué dans la lettre
za pobraniem zaliczenia w kwocie .....
de voiture-connaissance, mais d'un remboursement de .....

(słowami — en toutes lettres)

7. Wydać bez pobrania zaliczenia;
7. la livrer sans recouvrer le montant du remboursement;8. Wydać franco .....
8. la livrer franco .... dnia ..... 19.....
..... le .....

(Podpis — Signature)

*) Nieodpowiednie zlecenie skreślić.

*) Rayer les dispositions qui ne conviennent pas.

Do Stacji ..... kolei żelaznej .....
A la gare de ..... du Chemin de fer de .....Do Agencji .....
A l'agence .....

Powyższe zlecenia nadawcy przesyła się do wykonania na warunkach przewidzianych w artykule 14 Regulaminu przewozu polsko-rumuńsko-lewantyńskiej taryfy towarowej. Zlecenia te zostały powtórzone na przedstawionym przez nadawcę

włótniku listu przewozowego-konosamentu. Wydane nadawcy zaświadczenie o zaliczeniu zostało .....
poprawione
odebrane

Oświadczenie niniejsze odnosi się do naszego telegramu z dnia ..... Nr. ....

Les ordres ci-dessus de l'expéditeur sont transmis pour y donner suite dans les conditions prévues dans le Règlement de transport pour le trafic Polono-Roumaino-Levantain, article 14. Ils ont été reproduits sur le duplicata de la lettre de voiture-connaissance qui a été présentée par l'expéditeur. Le titre délivré à l'expéditeur relativement au remboursement a été

re-tifié La présente déclaration se réfère à notre télégramme du ..... Ne .....

retiré ..... z dnia ..... 19.....

le .....

Zawiadowca stacji:
Le Chef de gare

Warszawa. Drukarnia Państwowa. Tłoczono z polecenia Ministra Sprawiedliwości. 48761 P

Konto czekowe Pocztovej Kasy Oszczędności № 30130.

Cena 60 gr.

OD ADMINISTRACJI: Prenumerata Dz. U. R. P. od dn. 1 stycznia 1930 r. wynosić będzie 8 zł. kwartalnie. Urzędy i instytucje państwowe opłacać będą 6 zł. Prenumerata winna być opłacana najpóźniej na 2 tygodnie przed rozpoczęciem każdego kwartału.

Reklamacje z powodu nieotrzymania poszczególnych numerów Dz. U. R. P. należy wnosić do właściwych urzędów pocztowych niezwłocznie po otrzymaniu następnego kolejnego numeru.